

ISSN 3041-1998

DOI: 10.61718/att

ADVANCED TOP TECHNOLOGY

Наукове електронне видання

- Освіта •
- Культура і мистецтво •
- Гуманітарні науки • Богослов'я •
- Соціальні та поведінкові науки • Журналістика •
- Управління та адміністрування • Право • Біологія •
- Природничі науки • Математика та статистика • Інформаційні технології •
- Механічна інженерія • Електрична інженерія • Автоматизація та приладобудування •
- Хімічна та біоінженерія • Електроніка та телекомунікації • Виробництво та технології •
- Архітектура та будівництво • Аграрні науки та продовольство •
- Ветеринарна медицина • Охорона здоров'я •
- Соціальна робота • Сфера обслуговування •
- Военні науки • Національна безпека •
- Цивільна безпека •
- Транспорт •

НОВИЙ КУРС • WWW.NEWROUTE.ORG.UA

НАНМ УКРАЇНИ • WWW.NEWROUTE.ORG.UA/NANMU

ISSN 3041-1998 (online)

DOI: 10.61718/att

Publisher ID: 7886

ADVANCED TOP TECHNOLOGY

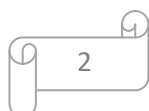
Науковий журнал

Електронне видання

2025 • № 10

Освіта • Фізична культура • Спорт
Культура • Мистецтво • Журналістика
Гуманітарні та соціальні науки
Бізнес • Адміністрування • Право
Готельно-ресторанна справа • Туризм • Рекреація
Транспорт • Безпека • Інженерія
Виробництво • Будівництво
Природничі науки • Математика • Статистика
Охорона здоров'я • Соціальне забезпечення

Національна академія наук і мистецтв України www.newroute.org.ua/nanmu • Збірник «Соціально-гуманітарний вісник» www.newroute.org.ua/sgv • Журнал «Креативний простір» www.newroute.org.ua/crp • Часопис «Нотатки сучасної науки» www.newroute.org.ua/nsn • Журнал «Advanced top technology» www.newroute.org.ua/att • Колективна монографія www.newroute.org.ua/kmnk • Підвищення кваліфікації www.newroute.org.ua/pkv • Видавництво www.newroute.org.ua/pub • Творчі конкурси www.newroute.org.ua/art • Наукові конкурси www.newroute.org.ua/sci Репозитарій www.newroute.org.ua/rep

ADVANCED TOP TECHNOLOGY

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

Засновано 2024 року. Журнал є електронним мультидисциплінарним науковим виданням. Міжнародний стандартний номер періодичного видання ISSN 3041-1998 (online). Свідчення про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 8013 від 22.11.2023. Зареєстровано у глобальному реєстрі видавців Global Register of Publishers. Ідентифікатор видавця 7886. Видання отримує власний DOI. Видавництво зареєстровано у Crossref із власним префіксом 10.61718. Засновник та видавець: Соціально-гуманітарна науково-творча майстерня «Новий курс» (рік заснування – 1989) є науковою установою. E-mail: atectop@gmail.com, info@newroute.org.ua. Сайт: www.newroute.org.ua Контент розміщується в базі даних інформаційного ресурсу «Наукова періодика України», в пошуковій системі наукових публікацій «Google Scholar», в репозитарії на сайті засновника. Індукується за показниками h-індекс (Google Scholar), i10-індекс (Google Scholar). Включено до каталогу наукових ресурсів відкритого доступу ROAD, до академічної бази даних ResearchBid, до бази наукових публікацій Google Scholar, до каталогу наукової періодики України з питань освіти, педагогічної, психологічної та соціальних наук Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського Національної академії педагогічних наук України, до реєстру наукових видань України державної наукової установи України «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації». Публікація у часописі є науковою працею, яка опублікована у вітчизняному науковому періодичному виданні та підтверджує апробацію наукових досліджень автора. У часописі можуть бути розміщені наукові повідомлення про розробки та праці, в т. ч. інформація про підготовку дисертаційних досліджень та творчих мистецьких проєктів тощо. Часопис не входить до переліку фахових видань України. Часопис є мультидисциплінарним науковим виданням. У часописі розміщуються наукові публікації за повним переліком галузей знань. Автори несуть відповідальність за зміст (авторство та самостійність досліджень), точність та достовірність викладеного матеріалу. Редакція може не поділяти точку зору авторів. Наукові публікації оприлюднюються в рамках проведення науково-практичної конференції «Новітні технології сучасного суспільства». Розміщення публікації автора у виданні є підтвердженням участі автора у конференції. За результатами проведення конференції та оприлюднення рукописів, автори отримують електронний сертифікат (30 годин – 1 ECTS credits). Сертифікати оприлюднюються за адресою www.newroute.org.ua (згідно Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800).

Редакційна колегія:

Кучин Сергій Павлович, головний редактор, доктор економічних наук, професор, академік Національної академії наук вищої освіти України
 Акіньшина Ірина Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент
 Березовська-Чміль Олена Борисівна, кандидат політичних наук, доцент
 Внукова Ольга Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент
 Гетьман Ірина Анатоліївна, кандидат технічних наук, доцент
 Гришко Світлана Вікторівна, кандидат географічних наук, доцент
 Доброер Наталія Вікторівна, кандидат культурології, доцент
 Дубовик Наталія Анатоліївна, кандидат політичних наук, доцент
 Єрошенко Олена Віталіївна, кандидат мистецтвознавства, доцент
 Калініна Ольга Сергіївна, кандидат культурології
 Карпинський Борис Андрійович, доктор економічних наук, професор
 Кислюк Любов Вікторівна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент
 Кожедуб Олена Василівна, кандидат соціологічних наук, доцент
 Коробчук Людмила Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент
 Кучин Павло Захарович, заслужений артист України
 Кучина Тетяна Ігорівна, відповідальний секретар, магістр з маркетингу
 Мікртіян Оксана Альбертівна, доктор педагогічних наук, професор
 Пашкова Надія Ігорівна, кандидат філологічних наук, доцент
 Підлісна Ольга Вікторівна, кандидат мистецтвознавства, доцент
 П'ятакова Галина Павлівна, доктор педагогічних наук, професор
 Рассомахіна Ольга Андріївна, кандидат юридичних наук, доцент
 Сафонова Наталія Анатоліївна, кандидат філологічних наук, доцент
 Стефанишин Олена Василівна, кандидат історичних наук, доцент
 Сторож Олена Василівна, кандидат психологічних наук, доцент
 Тарасюк Лариса Сергіївна, доктор філософських наук, професор
 Федоренко Микола Олександрович, кандидат філософських наук, доцент
 Харченко Артем Вікторович, кандидат історичних наук, доцент
 Хожило Ірина Іванівна, доктор наук з державного управління, кандидат медичних наук
 Ціватий Вячеслав Григорович, кандидат історичних наук, доцент, заслужений працівник освіти України
 Шевчук Інна Володимирівна, доктор наук з державного управління, професор
 Шептуха Олена Михайлівна, кандидат економічних наук, доцент
 Штулер Ірина Юріївна, доктор економічних наук, професор

Advanced top technology: електрон. наук. журн. – № 10. – Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2025. – 37 с.

УДК 001 • A295 • ISSN 3041-1998 (online) • DOI: 10.61718/att • www.newroute.org.ua

Опубліковано на основі ліцензії Creative Commons Attribution License.

© СГ НТМ «Новий курс», автори, 2025

ЗМІСТ

Стор.

Освіта, фізична культура та спорт, культура та мистецтво, гуманітарні та соціальні науки	...	5
<i>Зайко Леся Яківна, Свиначук Тетяна Вадимівна</i> НЕФОРМАЛЬНА ТА ІНФОРМАЛЬНА ОСВІТА ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ТА НАБУТТЯ ДОДАТКОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ	...	5
<i>Лисенко Ірина Анатоліївна</i> АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ У СФЕРІ СПОРТИВНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ	...	7
<i>Опаріна Аліна</i> ІНКЛЮЗИВНА ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА В УМОВАХ ВІЙНИ: СТРАТЕГІЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ДОСТУПНОСТІ ТА НАСТУПНОСТІ НАВЧАННЯ	...	8
<i>Заруцька С. М.</i> ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	...	10
Бізнес, адміністрування та право, безпека, готельно-ресторанна справа, туризм та рекреація	...	13
<i>Атауш Анастасія Євгенівна</i> ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ: АВТОРСЬКІ ПРАВА, ПАТЕНТИ, ТОРГОВІ МАРКИ	...	13
<i>Калацький Богдан Сергійович</i> ЩОДО ДОТРИМАННЯ КОНСТИТУЦІЙНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	...	15
<i>Цевух Андрій Ігорович</i> ПРАВОВА АРХІТЕКТУРА ГЛОБАЛЬНОГО МИРУ: ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА ЯК ОСНОВА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ТА ПРОТИДІЇ ГІБРИДНИМ ЗАГРОЗАМ	...	16
<i>Опанасенко С. І.</i> ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ МАРКЕТИНГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ РОЗВИТКУ РИНКУ ПОСЛУГ В СЕРЕДОВИЩІ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	...	18
<i>Плецан Христина Василівна, Васильків Анастасія Степанівна</i> ОЦІНКА ІННОВАЦІЙНОГО ПІДХОДУ ЩОДО РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ	...	19
<i>Плецан Христина Василівна, Будім Вероніка Тарасівна</i> КЕЙС ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ В ТУРИСТИЧНОМУ БІЗНЕСІ В УКРАЇНІ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	...	21
<i>Плецан Христина Василівна, Ковальчук Олександр Андрійович</i> CREATIVE TECHNOLOGIES AS A CATALYST FOR FORMING A POSITIVE REPUTATION OF TOURIST ENTERPRISES IN UKRAINE	...	24
<i>Плецан Христина Василівна, Устименко Дмитро Олександрович</i> ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ КРЕАТИВНИХ НАПРЯМІВ КАДРОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ЯК ВЕКТОРУ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В ГОТЕЛЬНОМУ БІЗНЕСІ	...	25
<i>Плецан Христина Василівна, Якубовський Юрій Андрійович</i> КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ, МЕТОДИ ТА ІНСТРУМЕНТИ ОРГАНІЗАЦІЇ СЕРВІСНО- ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК НАПРЯМ ВІДНОВЛЕННЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ ЕКОНОМІКИ НА ШЛЯХУ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	...	30
<i>Юлія Боруцька, Стефанія Рибак, Тетяна Янкова</i> КОНЦЕПЦІЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНІЙ ІНДУСТРІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ВИКЛИКИ ТА РІШЕННЯ НА ПРИКЛАДІ АВСТРІЇ	...	32
<i>Гошій Марія-Ліза</i> ПРАВОВА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ОКУПАЦІЇ В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ	...	35

**Освіта, фізична культура та спорт, культура та мистецтво,
гуманітарні та соціальні науки****Зайко Леся Яківна**

Кандидат філософських наук

ORCID: 0000-0001-5009-607X

*Державний університет «Житомирська політехніка»***Свинарчук Тетяна Вадимівна***Державний університет «Житомирська політехніка»***НЕФОРМАЛЬНА ТА ІНФОРМАЛЬНА ОСВІТА ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ТА НАБУТТЯ ДОДАТКОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ**

Сучасні освітні технології надають широкі можливості усім в суспільстві здобувати знання, навички, вміння, своєчасно перекваліфікуватися, розширювати свої можливості з працевлаштування. Тобто реалізовувати освіту впродовж життя. Ознаками цього процесу є неперервність освіти, інтеграція з життям, різноманітність форм освіти, особистий та соціальний розвиток, швидкі технологічні зміни та зміни на ринку праці, необхідність постійного оновлення вмінь та навичок.

Існує різниця між неформальною та інформальною освітою. Зокрема, «неформальна освіта – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій. Інформальна освіта (самоосвіта) – це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям» [1].

Діяльність та зарахування здобутків неформальної та інформальної освіти в формальному навчанні в Державному університеті «Житомирська політехніка» відбувається згідно «Положення про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка» [1].

На кафедрі журналістики та філософських студій відбувається активне залучення до організованих Чеською громадською організацією Асоціація з міжнародних питань (АМО) за підтримки Міністерства закордонних справ Чеської Республіки, Українським інститутом медіа та комунікації, Комісією з журналістської етики, Центром демократії та верховенства права та іншими організаціями заходів як здобувачів освіти, так і викладачів.

Зокрема, протягом 2024–2025 навчального року згідно запропонованих можливостей здобувачі та викладачі спеціальності «Журналістика» долучилися до таких онлайн та офлайн заходів:

- воркшоп «Конструктивна журналістика» (м. Львів) [2];
- 6-денний інтенсивний онлайн-тренінг «Медіапростір 360°: Сучасні виклики та можливості для журналістів» (онлайн);
- гостьова лекція про особливості створення і поширення контенту в соціальних мережах (онлайн) [3];
- відкриття Всесвітнього тижня медіа- та інформаційної грамотності в Україні (м. Київ) [4];
- Міжнародна конференція «Медіаграмотність в умовах війни та глобальних трансформацій» (м. Київ) [5];
- Національний тест з медіаграмотності (онлайн);
- цикл онлайн-семінарів «Як інформативно й цікаво писати про ЄС та вступ України до ЄС» (онлайн) [8];
- курс «Від ідей до статей» (онлайн) [8];
- дводенний воркшоп «Розкажуй людям історії! Сторітеллінг – від новин до фільмів» (м. Львів) [6; 7];
- семінар «Самопідтримка для профілактики вигорання» (онлайн) [8] та ін.

Авторами воркшопів, курсів, вебінарів та інших активностей є відомі вітчизняні та закордонні спікери, воєнні журналісти, журналісти-розслідувачі, редактори, фотожурналісти, громадські діячі, юристи, науковці, психологи.

Під час воркшопів та інших активностей студенти та викладачі набувають практичних навичок за допомогою різноманітних інструментів:

- аналітика даних;
- обговорення;
- написання власних історій;
- візуалізація контенту;
- розслідування та ін.

Під час семінару «Самопідтримка для профілактики вигорання», який провела Ірина Ейгельсон – психологиня, конфліктологиня, дослідниця Центру досліджень медіації та діалогу НаУКМА, можна було дізнатися:

- як керувати стресом під час війни;
- як використовувати самопідтримку для профілактики емоційного вигорання;
- оволодіти техніками та практиками регуляції емоційних станів [8].

Саме це є безцінним досвідом та корисними навичками для можливості продовження професійної активності у часи надактивного періоду російсько-української війни, який супроводжується значним психоемоційним навантаженням, психотравмами, вигоранням та необхідністю психологічної підтримки.

Деякі здобувачі освіти мають змогу працювати за фахом. Здобуття професійних навичок враховується як інформальна освіта.

Отже, в процесі фахової підготовки студентам важливо набувати нових знань, навичок та вмій за допомогою неформальної та інформальної освіти. Завдяки таким заходам здобувачі освіти та викладачі мають змогу підвищувати свою фаховість, комунікувати з однодумцями, презентувати заклад вищої освіти у професійних колах та набувати додаткові компетенції.

Джерела.

1. Неформальна та інформальна освіта. *Житомирська політехніка* [сайт]. URL: <https://ztu.edu.ua/page/543.html>
2. Представники Житомирської політехніки на форумі «Конструктивна журналістика: як створювати журналістські матеріали, які допомагають людям». *Новини Житомирської політехніки* [сайт]. 30 вер. 2024. URL: https://news.ztu.edu.ua/2024/09/predstavnyky-zhytomyrskoyi-politehnyky-na-forumi-konstruktyvna-zhurnalistyka-yak-stvoryuvaty-zhurnalistski-materialy-yaki-dopomagayut-lyudyam/?fbclid=IwY2xjawK-azZleHRuA2F1bQxMQBicmlkETFEbjU0akF6OFVRZUxUYkM1AR4YH0Eie_GYZI97W6qiz0KjYhXilPljP8ZUe6MWswuxaewDUXMP8DwntaKm-Q_aem_GPaHzyctLHbVYnLewLgyobA
3. Студенти Житомирської політехніки прослухали гостьову лекцію Валентини Козак. *Новини Житомирської політехніки* [сайт]. 31 жовт. 2024. URL: [https://l.facebook.com/l.php?u=https%3A%2F%2Fnews.ztu.edu.ua%2F2024%2F10%2Fvidkrytya-vsesvitnogo-tyzhnya-media-ta-informatsijnoyi-gramotnosti-v-ukrayini%2F%2Ffbclid%3DlWZxh0bgNhZWOCMTEAYnJpZBEXY2EzZEMMnhhdZMcERJMgEeDs1_nL7qagWKr4jwsxoKYQ3x0jSb5RZimCTbCIAv80wWCQ0KNIG3tbfHUc_aem_LB35V6PoF2iCu1hOdPcwtQ&h=AT1WLq_V9AssIGT5-Ka8_El1X5FcVH09fcPj4Rww9Iel7K5oKAWdsHeInL2Qaxjuocv-ejJycXczSUhKEY8bSF49m7-fBldYlKLDrHrV6hRk3vtKfifDDZCfZ6LItW2-85NMnu_4ITtYzeNp&_tn_=%2CmH-R&cj\[0\]=AT02VTiP9XpQhgOcc1KHfvmJG3Cs52kTq-qkClqv51IcgQjR4GibVQsYaMLwNgaE0jeOyAU48m5E7q86ADu4oaH33niW05Xkila9YXzUFyKxpeV9y9l72YJiNdB71ezahfTQohp9uYsUvKnROxj9UmzFsZEYcbUo2qsObD_K2q1hK9_amZnbhdUxJYzvube7a0igD3HamxhZCCUJ2o6ifQMz](https://l.facebook.com/l.php?u=https%3A%2F%2Fnews.ztu.edu.ua%2F2024%2F10%2Fvidkrytya-vsesvitnogo-tyzhnya-media-ta-informatsijnoyi-gramotnosti-v-ukrayini%2F%2Ffbclid%3DlWZxh0bgNhZWOCMTEAYnJpZBEXY2EzZEMMnhhdZMcERJMgEeDs1_nL7qagWKr4jwsxoKYQ3x0jSb5RZimCTbCIAv80wWCQ0KNIG3tbfHUc_aem_LB35V6PoF2iCu1hOdPcwtQ&h=AT1WLq_V9AssIGT5-Ka8_El1X5FcVH09fcPj4Rww9Iel7K5oKAWdsHeInL2Qaxjuocv-ejJycXczSUhKEY8bSF49m7-fBldYlKLDrHrV6hRk3vtKfifDDZCfZ6LItW2-85NMnu_4ITtYzeNp&_tn_=%2CmH-R&cj[0]=AT02VTiP9XpQhgOcc1KHfvmJG3Cs52kTq-qkClqv51IcgQjR4GibVQsYaMLwNgaE0jeOyAU48m5E7q86ADu4oaH33niW05Xkila9YXzUFyKxpeV9y9l72YJiNdB71ezahfTQohp9uYsUvKnROxj9UmzFsZEYcbUo2qsObD_K2q1hK9_amZnbhdUxJYzvube7a0igD3HamxhZCCUJ2o6ifQMz)
4. Відкриття Всесвітнього тижня медіа- та інформаційної грамотності в Україні. *Новини Житомирської політехніки* [сайт]. 31 жовт. 2024. URL: [https://l.facebook.com/l.php?u=https%3A%2F%2Fnews.ztu.edu.ua%2F2024%2F10%2Fvidkrytya-vsesvitnogo-tyzhnya-media-ta-informatsijnoyi-gramotnosti-v-ukrayini%2F%2Ffbclid%3DlWZxh0bgNhZWOCMTEAYnJpZBEXY2EzZEMMnhhdZMcERJMgEeDs1_nL7qagWKr4jwsxoKYQ3x0jSb5RZimCTbCIAv80wWCQ0KNIG3tbfHUc_aem_LB35V6PoF2iCu1hOdPcwtQ&h=AT1WLq_V9AssIGT5-Ka8_El1X5FcVH09fcPj4Rww9Iel7K5oKAWdsHeInL2Qaxjuocv-ejJycXczSUhKEY8bSF49m7-fBldYlKLDrHrV6hRk3vtKfifDDZCfZ6LItW2-85NMnu_4ITtYzeNp&_tn_=%2CmH-R&cj\[0\]=AT02VTiP9XpQhgOcc1KHfvmJG3Cs52kTq-qkClqv51IcgQjR4GibVQsYaMLwNgaE0jeOyAU48m5E7q86ADu4oaH33niW05Xkila9YXzUFyKxpeV9y9l72YJiNdB71ezahfTQohp9uYsUvKnROxj9UmzFsZEYcbUo2qsObD_K2q1hK9_amZnbhdUxJYzvube7a0igD3HamxhZCCUJ2o6ifQMz](https://l.facebook.com/l.php?u=https%3A%2F%2Fnews.ztu.edu.ua%2F2024%2F10%2Fvidkrytya-vsesvitnogo-tyzhnya-media-ta-informatsijnoyi-gramotnosti-v-ukrayini%2F%2Ffbclid%3DlWZxh0bgNhZWOCMTEAYnJpZBEXY2EzZEMMnhhdZMcERJMgEeDs1_nL7qagWKr4jwsxoKYQ3x0jSb5RZimCTbCIAv80wWCQ0KNIG3tbfHUc_aem_LB35V6PoF2iCu1hOdPcwtQ&h=AT1WLq_V9AssIGT5-Ka8_El1X5FcVH09fcPj4Rww9Iel7K5oKAWdsHeInL2Qaxjuocv-ejJycXczSUhKEY8bSF49m7-fBldYlKLDrHrV6hRk3vtKfifDDZCfZ6LItW2-85NMnu_4ITtYzeNp&_tn_=%2CmH-R&cj[0]=AT02VTiP9XpQhgOcc1KHfvmJG3Cs52kTq-qkClqv51IcgQjR4GibVQsYaMLwNgaE0jeOyAU48m5E7q86ADu4oaH33niW05Xkila9YXzUFyKxpeV9y9l72YJiNdB71ezahfTQohp9uYsUvKnROxj9UmzFsZEYcbUo2qsObD_K2q1hK9_amZnbhdUxJYzvube7a0igD3HamxhZCCUJ2o6ifQMz)
5. Міжнародна конференція «Медіаграмотність в умовах війни та глобальних трансформацій» (11 листопада 2024 року). Програма. *Journalism Teachers' Academy* [сайт]. 15 жовт. 2024. URL: <https://www.jta.com.ua/news/mizhnarodna-konferentsiia-mediahramotnist-v-umovakh-viyny-ta-hlobalnykh-transformatsiy-prohrama/>
6. Студенти Житомирської політехніки відвідали воркшоп зі сторітеллінгу у Львові. *Новини Житомирської політехніки* [сайт]. 14 квіт. 2025. URL: https://news.ztu.edu.ua/2025/04/studenty-zhytomyrskoyi-politehnyky-vidvidaly-vorkshop-zi-storitellingu-u-lvovi/?fbclid=IwY2xjawK-WP5leHRuA2F1bQxMQBicmlkETFEbjU0akF6OFVRZUxUYkM1AR4YH0Eie_GYZI97W6qiz0KjYhXilPljP8ZUe6MWswuxaewDUXMP8DwntaKm-Q_aem_GPaHzyctLHbVYnLewLgyobA
7. Сторітеллінг у Львові: як створювати історії, які хочеться слухати. *Checkregion-ua.info* [сайт]. URL: <https://www.checkregion-ua.info/%d1%81%d1%82%d0%be%d1%80%d1%96%d1%82%d0%b5%d0%bb%d0%bb%d1%96%d0%bd%d0%b3-%d1%83-%d0%bb%d1%8c%d0%b2%d0%be%d0%b2%d1%96-%d1%8f%d0%ba-%d1%81%d1%82%d0%b2%d0%be%d1%80%d1%8e%d0%b2%d0%b0%d1%82%d0%b8-%d1%96/>
8. *Checkregion-ua.info* [сайт]. URL: <https://www.checkregion-ua.info/>

Лисенко Ірина Анатоліївна
ORCID ID: 0009-0007-7635-2394

Національний університет фізичного виховання і спорту України

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ У СФЕРІ СПОРТИВНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ

У статті проаналізовано ключові проблеми сучасної вищої освіти у галузі спортивного менеджменту в Україні. Розглянуто негативні наслідки викривленого впровадження студентоцентризму, домінування кількісних критеріїв оцінювання ефективності закладів вищої освіти та недоцільності делегування викладання профільних дисциплін фахівцям без спортивної освіти. Обґрунтовано потребу в збалансованому підході до формування освітніх програм на засадах міждисциплінарності, академічної доброчесності та галузевої відповідності викладацького складу. Ключові слова: спортивний менеджмент, якість освіти, студентоцентризм, викладацький склад, профільність, міждисциплінарність, НАЗЯВО, вища освіта.

Вступ. Останні роки у вищій освіті України характеризуються активним впровадженням принципів Європейського простору вищої освіти. Серед них особливу увагу отримав принцип студентоцентризму, який у поєднанні з показниками масовості випуску часто набуває спотвореного змісту. Це особливо відчутно в галузі спортивного менеджменту, де освіта потребує чіткої галузевої компетентності, розуміння специфіки спортивної діяльності та ефективного поєднання управлінської і фахової підготовки. У статті розглянуто проблемні точки цієї системи, зокрема кадрову політику, яка дозволяє викладати спортивні дисципліни фахівцям без спортивної освіти, що загрожує якісному забезпеченню професійної підготовки.

Студентоцентризм у класичному європейському розумінні передбачає активну участь студента в освітньому процесі, формування його індивідуальної траєкторії навчання, акцент на розвиток критичного мислення та автономії. Проте в українських реаліях це часто трансформується у пасивність студентів, зниження вимог та надмірний тиск на викладача. У сфері спорту, де дисципліна, самодисципліна та відповідальність – ключові компоненти успіху, таке викривлення особливо небезпечне.

Система фінансування ЗВО, яка орієнтується на кількість студентів та випускників, стимулює адміністрації університетів знижувати прохідний бал, формалізувати контроль якості, толерувати плагіат та закривати очі на академічну безвідповідальність. У спортивній освіті це призводить до масовості без практичного результату: випускники не готові до реального функціонування у сфері спорту.

Окрему загрозу становить практика, коли дисципліни спортивного менеджменту викладають фахівці з економічною або управлінською освітою, які не мають базової підготовки у сфері фізичної культури і спорту. Вони часто не володіють галузевою термінологією, не розуміють специфіки тренувального процесу, змагальної діяльності чи організації спортивного заходу. Як результат – відрив теорії від практики, падіння мотивації студентів і дискредитація освітньої програми.

У провідних країнах (США, Великобританія, Німеччина, Канада) пріоритетом є якість підготовки: результативність випускників, їхня здатність до професійної реалізації, дотримання академічної доброчесності. Масовість не є метою, а відсів слабких студентів – природна частина системи. Викладач – ментор, фахівець, лідер знань, а не обслуговуючий персонал.

Рекомендації до вдосконалення підготовки фахівців:

Впровадити кадрові вимоги до викладання спортивного менеджменту: профільна освіта у сфері фізичної культури та спорту має бути обов'язковою складовою.

Переглянути критерії ефективності ЗВО: замість кількості випускників — показники їхньої результативності, працевлаштування та впливу в галузі.

Забезпечити баланс між студентоцентризмом та академічною вимогливістю.

Підвищити роль викладача як ключової фігури у формуванні професійної ідентичності майбутнього менеджера спорту.

Створити інституційні механізми захисту викладача від адміністративного і студентського тиску.

Висновки. Якість вищої освіти у сфері спортивного менеджменту напряму залежить від того, наскільки система здатна протистояти формалізації, знеособленню та дилетантству. Без участі фахівців з досвідом у спорті, без перегляду фальшивих метрик ефективності та без реального студентоцентризму, орієнтованого на відповідальність, неможливо сформувати професіонала, здатного ефективно функціонувати у конкурентному, емоційно насиченому та специфічному середовищі сучасного спорту.

Джерела.

1. Міністерство освіти і науки України. Професійний стандарт «Фахівець з менеджменту у сфері фізичної культури і спорту». – Київ: МОН України, 2021. – 24 с.
2. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО). URL: <https://naqa.gov.ua/> (дата звернення: 18.06.2025).
3. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 37-38.
4. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). Київ: МОН України, 2015. – 36 с.
5. Тищенко В. І., Петренко О. В. Проблеми якості підготовки фахівців зі спортивного менеджменту в Україні. Науковий вісник НУФВСУ. 2020. № 2. С. 48–53.
6. Bologna Process Implementation Report 2020. European Commission, EACEA, Eurymice. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2020. 240 p.
7. European Commission. Key Data on Education in Europe 2022. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2022. 180 p.
8. Green B. C. Building sport programs to optimize athlete recruitment, retention, and transition: Toward a normative theory of sport development // Journal of Sport Management. – 2005. – Vol. 19, No. 3. – P. 233–253.
9. Shilbury D., Westerbeek H. Sport Management in Australia: An Organisational Overview. Sydney: Allen & Unwin, 2003. 320 p.

Опаріна Аліна

ORCID: 0000-0002-2183-9716

Інститут професійної освіти НАПН України

ІНКЛЮЗИВНА ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА В УМОВАХ ВІЙНИ: СТРАТЕГІЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ДОСТУПНОСТІ ТА НАСТУПНОСТІ НАВЧАННЯ

Воєнні події в Україні призвели до масштабного порушення освітнього процесу та зростання нерівностей у доступі до освіти, особливо для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами (ООП). У тезах висвітлено стратегії забезпечення не лише доступності, а й наступності навчання в інклюзивній професійній освіті в умовах війни – з урахуванням зв'язку між закладами загальної середньої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти та ринком праці. Розглянуто роль роботодавців у забезпеченні освітньо-професійної траєкторії молоді з ООП. Ключові слова: інклюзивна освіта, професійна освіта, наступність, доступність, здобувачі освіти з ООП, роботодавець, освітня траєкторія.

Здобувачі освіти з ООП, які перебувають на переході від середньої до професійної освіти або готуються до виходу на ринок праці, зіштовхуються з додатковими труднощами: втрата індивідуальної підтримки, відсутність супроводу в новому освітньому середовищі, нестача адаптованих програм профорієнтації, недостатня готовність закладів П(ПТ)О та роботодавців до інклюзивних практик.

Забезпечення доступності інклюзивної освіти сьогодні має виходити за межі окремого освітнього закладу й охоплювати весь шлях здобувача: на рівні ЗЗСО – раннє виявлення ООП, перехідна підтримка, інформування родини про можливості професійного навчання; на рівні ЗП(ПТ)О – адаптація освітніх програм, створення умов безбар'єрності, психолого-педагогічний супровід, формування життєвих та професійних навичок; на рівні роботодавця – розробка інклюзивних місць стажування, наставництво, менторство, індивідуалізація умов праці (табл.1)

Таблиця 1

Модель міжрівневої наступності та доступності для здобувачів освіти з ООП

Рівень/ Сектор	Основні завдання	Механізми реалізації	Відповідальні суб'єкти
Заклад загальної середньої освіти (ЗЗСО)	- раннє виявлення ООП; - підготовка до переходу у ЗП(ПТ)О.	- команди психолого-педагогічного супроводу; - індивідуальна освітня траєкторія; - співпраця з ППТО.	Педагоги, ІРЦ, батьки
Заклад професійної (професійно-технічної) освіти (ЗП(ПТ)О)	- прийом та адаптація здобувачів з ООП; - створення інклюзивного середовища.	- доступна інфраструктура; - адаптація програм; - тьюторський супровід.	Педагогічний колектив, адміністрація, тьютори
Роботодавець / ринок праці	- наступність між освітою та працею; - інклюзивне стажування і працевлаштування.	- спільні навчальні модулі; - наставництво; - адаптація робочого місця.	Бізнес, служби зайнятості, соцслужби
Міжрівнева взаємодія	- узгодженість дій; - повноцінна освітня траєкторія.	- меморандуми, освітні кейси; - моніторинг освітнього шляху.	Органи управління освітою, громади, НУО

Наступність в освіті – це не лише продовження навчання за спеціальністю, а й логічне поєднання освітніх етапів, їх узгодженість. В умовах війни особливої актуальності набуває: створення міжсекторальних механізмів супроводу (освіта – соцзахист – ринок праці); запровадження індивідуальних освітньо-професійних маршрутів; збереження цифрових слідів освітніх досягнень у форматі електронного портфоліо; участь роботодавців у розробці адаптивних навчальних модулів, проходження виробничої практики на підприємствах, які враховують потреби осіб з інвалідністю.

Державна політика у сфері освіти та науки є ключовим чинником формування людського потенціалу, забезпечення соціальної згуртованості та економічної стабільності. Вона відіграє критичну роль у підтримці сталого розвитку, підвищенні конкурентоспроможності національної економіки та покращенні якості життя громадян. Реалізація цих стратегічних цілей потребує цілісних управлінських рішень, послідовних політичних кроків і довгострокових інвестицій в освіту, зокрема – в інклюзивну та професійну (Кабінет Міністрів України, 2019).

В умовах воєнного стану особливо загострилась потреба в модернізації системи освіти відповідно до сучасних викликів. Сьогодні українська освітня система часто не відповідає потребам здобувачів освіти, зокрема осіб з ООП, та не забезпечує гнучкої відповідності між підготовкою кадрів і реальними потребами економіки. Тому відбувається глибока трансформація усіх рівнів освіти – від загальної середньої до професійної та післядипломної – із пріоритетом на доступність, наступність та інклюзивність.

Метою реформи професійної (професійно-технічної) освіти є створення конкурентоспроможної системи, що відповідає потребам ринку праці й сприяє особистій професійній реалізації. Відповідно до Концепції «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року, реформування здійснюється за трьома ключовими напрямками: децентралізація управління та фінансування, підвищення якості освіти, а також посилення взаємодії з роботодавцями. (Міністерство освіти і науки України, 2020).

З державного бюджету передбачено фінансування на здобуття загальної середньої освіти у ЗП(ПТ)О, підготовку за професіями загальнодержавного значення, а також модернізацію матеріально-технічної бази. У 2016–2019 роках створено 145 сучасних навчально-практичних центрів. Розширюється впровадження дуальної освіти: понад 262 заклади співпрацюють з більш ніж 1000 роботодавців, а навчається за дуальними програмами понад 12 тисяч осіб.

Крім того, реалізується міжнародна програма ЄС «EU4Skills», у межах якої підтримується оновлення мережі професійної освіти, впровадження нових стандартів і навчання педагогів. (Міністерство освіти і науки України, 2021).

Ці стратегічні кроки створюють основу для посилення інклюзивного потенціалу професійної освіти: оновлена інфраструктура, участь роботодавців у розробці змісту навчання, гнучкі форми здобуття освіти сприяють забезпеченню доступності та наступності освітнього шляху для осіб з ООП.

Таким чином, наступність і доступність інклюзивної освіти в умовах війни не можуть бути ізольованим завданням окремих педагогів чи закладів. Це має бути узгоджена стратегія співпраці між усіма учасниками освітнього процесу – школами, ЗП(ПТ)О, роботодавцями, громадами, державними інституціями. Лише в такому випадку молодь з ООП отримає не лише знання, а й шанс на успішну інтеграцію у професійне життя.

Джерела.

1. Асеева, О. І. (2019). Інклюзивне навчання у професійній освіті: проблеми й перспективи. *Професійна освіта: педагогіка і психологія*, 1(20), 42-48.
2. Кудрявцева, Т. О. (2018). Психолого-педагогічні умови формування інклюзивної компетентності майбутнього педагога. *Іноватика у вихованні*, 8. С. 83-89.
3. Сенюта, І. (2017). Правові аспекти інклюзивної освіти в Україні. Львів: ЛНУ.
4. Хома, І. Б. (2017). Інклюзивна освіта – рівень свідомості нації. *Соціальна педагогіка: теорія і практика*, 5. С. 12-17.
5. UNESCO. (2019). *Education and disability: Analysis of data from 49 countries*. Paris: UNESCO Institute for Statistics.
6. Кабінет Міністрів України. (2019, червня 12). *Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна освіта» на період до 2027 року* [Розпорядження № 419-р]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2019-p#Text>
7. Міністерство освіти і науки України. (2020). *Інформація про фінансування професійної освіти у 2020 році*. <https://mon.gov.ua/>
8. Міністерство освіти і науки України. (2019). *Концепція підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти*. <https://mon.gov.ua/ua/npa/konceptsiya-pidgotovki-fahivciv-za-dualnoyu-formoyu-zdobuttya-osviti>
9. Міністерство освіти і науки України. (2021). *EU4Skills: результати програми* [Звіт]. <https://mon.gov.ua/ua/news/programa-eu4skills>
10. European Union. (2020). *EU4Skills: Better Skills for Modern Ukraine* [EU Programme Overview]. <https://eu4skills.ua/>

Заруцька С. М.
Лицей №237 м. Київ

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Зарубіжна література – це багатогранний і цікавий предмет. Знання літератури з усіх куточків світу розширює кругозір дітей, а разом з тим вони занурюються в культуру, історію, звичаї та неповторну самобутність тієї чи іншої країни.

Плануючи урок я ставлю перед собою завдання побудувати його цікавим та плідним, тому і працюю над проблемною темою «Використання інноваційних технологій на уроках зарубіжної літератури».

Сучасне життя розвивається бурхливими темпами, а в системі освіти відбуваються вагомні зміни – учитель вже не може бути єдиним джерелом інформації.

Традиційне навчання з його авторитаризмом, орієнтацією на середнього учня, перевагою репродуктивної діяльності над пошуковою не відповідає вимогам часу.

Тому настала необхідність переходу від передачі знань до навчання вчитися, навчати жити.

Сучасному учневі не так треба подати тему, як навчити осмислювати її, а він вже потім шукатиме інформацію, яка допоможе реалізувати проблему. Отож, повернути інтерес учням до шкільних предметів, зробити навчання цікавим, посилити бажання вчитися спонукало мене до пошуку.

Використання інноваційних технологій на моїх уроках сприяє активізації пізнавально-активної діяльності та спонукає до творчої активності дітей, розкриває їх творчий потенціал.

Стимулюючи творчу активність школярів я використовую різні методи, прийоми та творчо-розвивальні технології: розвиток творчого інтересу, створення ситуацій емоційного переживання, створення ситуацій успіху, метод відкриття, створення ситуації вибору, самостійні дослідницькі роботи, ігрові технології, технологія навчального дослідження, технології проблемного навчання, проєктні технології, мультимедійні технології, інтерактивні методи навчання, технологія шести капелюхів мислення.

Метод проєктів один із проблемно-пошукових методів, який створює умови творчого саморозвитку та самореалізації учнів, формує всі необхідні життєві компетенції. Завдяки цьому методу учень активно включається в спільну діяльність, відчуваючи себе рівноправним учасником діалогу, а вчитель – допомагає, пояснює, оцінює.

Проєктна технологія спонукає учнів до розв'язування різних проблем, формування навичок критичного мислення, розвитку пізнавальних навичок. Виконання творчих проєктів, інтегрування знань і умінь різних наук, вміння орієнтуватися в інформаційному просторі...

Технологія розвитку критичного мислення на уроках зарубіжної літератури сприяє розвитку творчих здібностей учнів, умінь чітко і логічно вибудовувати усні й письмові висловлювання відповідно до мети й конкретної ситуації спілкування та передбачає основні етапи: розминка, обґрунтування навчання, актуалізація, освідомлення змісту, рефлексія.

Основною формою роботи для розвитку критичного мислення є групова форма роботи. Під час роботи в групі відбувається спільне розв'язання поставлених задач. У процесі цієї роботи в учнів розвиваються почуття колективізму, взаємопідтримки, взаємодопомоги, зникає відчуття страху та скованості. Працюючи в групі учні вчаться обговорювати проблеми, вислуховувати думки співрозмовника, приймати рішення.

Я вважаю, що актуальним та корисним є мультимедійне забезпечення уроку. Мультимедійні технології дають можливість учням подорожувати різними країнами світу, побачити найвидатніші музеї та галереї, стати свідками історичних подій.

Використовуючи педагогічну технологію особистісно зорієнтованого навчання, головною умовою ефективності якої є використання таких методичних підходів, які передбачають позицію учня як активного співтворця уроку, я прагну залучити учнів до активної співпраці на уроках.

Часто на своїх уроках використовую мультимедійні технології, які створюємо разом з дітьми. Учні на моїх уроках не просто споглядають якусь презентацію чи відеоролик, а й ще виконують заздалегідь запропоновані завдання – створюють власні презентації, готують проєкти, відео та буктрейлери на прочитані твори.

Вдало вписуються у структуру уроку елементи так званих довгострокових проєктів, – творчих (електронні презентації, буктрейлери) та інформаційних- які я використовую у вигляді випереджальних завдань для створення проблемних ситуацій у ході вивчення нового матеріалу та як підсумок на етапі закріплення, систематизації та узагальнення знань.

На своїх уроках я ставлю перед учнями ключові, тематичні та змістові запитання, об'єдную в групи та розподіляю ролі.

Проєктом можуть бути презентації, афіші, публікації, плакати, листівки, візитні картки героїв, тощо. Створення проєктів вимагає від учнів умінь аналізувати, порівнювати, інтерпритувати, оцінювати факти, події та літературні тексти. Це дає змогу дітям творчо пов'язати між собою різні аспекти теми, відчувати та здійснювати взаємозв'язки з іншими навчальними предметами та їх особистим досвідом.

Процес інформатизації суспільства зумовлює інформатизацію освіти. Використання нових інформаційних технологій орієнтованих на реалізацію психолого педагогічної мети, навчання і виховання.

Прекрасно підвищують інтерес до уроків літератури і до творчості поетів відеокліпи, створені за піснями на вірші, що вивчаються в шкільній програмі. При цьому я беру музику в сучасній обробці, що також допомагає наблизити поета до сучасного слухача, показати актуальність його поезії в наші дні.

Матеріали фото хрестоматії використовую з метою познайомити з голосом і манерою виконання знаменитих письменників і акторів.

Ще є в моїй практиці перегляд фрагментів екранізації літературних творів. Перегляд також супроводжується різними завданням. (Які риси зовнішності героя взяли до уваги творці фільму? Чи правильно у фільмі передано інтер'єр, опис природи, костюми героїв?) Таким чином відеофрагменти використовуються як ілюстрації до твору, як співставлення авторської і режисерської інтерпритації художнього тексту і відеофрагмента.

Важливим моментом у моїй роботі є заочні екскурсії, документальні фільми. Вони розширюють кругозір учнів, є прекрасною відео підтримкою уроку.

Застосовуючи такі види роботи на уроках я прагну досягти динамічності і різноманітності.

На всіх етапах уроку використовую інтерактивні методики, які поєдную з традиційними для забезпечення зони психологічного комфорту, а також для запобігання зниження уваги протягом уроку, недопущення зниження інтересу до навчального матеріалу, для подолання дискомфорту через недосконале володіння інструментарієм інтерактивного навчання та враховуючи рівень навчальної підготовки учнів.

Для роботи в парах/в малих групах використовую інтерактивні вправи, методи та прийоми: «Мозковий штурм», «Джигсоу», «Акваріум», «Незакінчені речення», «Навчаючи – навчаюсь», «Відстрочена увага», «Лови помилку», «Передай крейду», «Свої приклади», «Дружня порада», «Створи символ», «Сенкан», «Інтерв'ю з письменником чи героєм», «Вернісаж ілюстрацій до твору», «Вернісаж ідей».

Алгоритм інтерактивного навчання передбачає використання таких активних методів навчання, як аналіз конкретних ситуацій, введення досліджуваної проблеми, визначення задачі, групова робота над ситуацією, групова дискусія, підсумкова бесіда, рефлексія.

Вважаю важливим поступове введення елементів інтерактивного навчання, скрупульозне вивчення інструментарію як вчителем так і учнем, адже невпевненість вчить неввірна установка на початку роботи у такій ситуації, не дасть бажаного результату та призведе до марного витрачання робочого часу на уроці.

Також на уроках зарубіжної літератури використовую ігрові технології, де задіюю артистично обдарованих дітей, ступінь творчості яких дуже високий. Учень може перевтілюватися у свого улюбленого літературного героя, помандрувати по різних куточках світу.

У своїй діяльності використовую такі види ігор: театралізовані, інтелектуальні, літературні турніри, рольові, комп'ютерні, імітаційні вправи, ігрове проектування.

Спостерігаючи та аналізуючи впровадження інтерактивних технологій у навчальний процес можна побачити, що постійне застосування таких технологій при вивченні предмета значно підвищує рівень навчальних досягнень учнів.

Інтеграція інноваційних технологій на уроках зарубіжної літератури допомагає адаптувати учня до умов сучасного життя, формувати здатність самостійно оволодівати знаннями, творчо мислити, застосовувати інформацію у власному житті, формувати ключові компетентності учня.

Завдяки мультимедіа відбуваються суттєві зміни у навчальному процесі - вчитель стає координатором, партнером, співавтором, консультантом.

Працюючи над методичною проблемою використання інноваційних технологій та застосовуючи інноваційні форми та методи роботи дійшла до висновку, що формування в учнів основних пізнавальних умінь і навичок при розвитку комунікативних умінь, вихованню культури поведінки за різних життєвих обставин, запровадження досвіду формування компетентної особистості сприяє формуванню інтелектуальної, розвиненої, високодуховної людини та розвитку її творчих здібностей.

Якщо мої учні усвідомлюють що література, розсовуючи межі простору, робить їх громадянами всесвіту, то праця пройшла даремно.

Джерела.

1. Інноваційні методи проведення занять. Методичний посібник. Укл. О.А.Кожухар. Чернігів, 2017. 24с.
2. Ходорич О. Інноваційні технології на уроках світової літератури. Київ; Вид-во НПУ ім. М. Драгоманова, 2012.

**Бізнес, адміністрування та право,
безпека, готельно-ресторанна справа, туризм та рекреація**

Атауш Анастасія Євгенівна

Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Науковий керівник: Бондар Олександр Сергійович, кандидат юридичних наук, доцент,

Дніпровський державний університет внутрішніх справ

ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ: АВТОРСЬКІ ПРАВА, ПАТЕНТИ, ТОРГОВІ МАРКИ

Проаналізовано сучасний стан правового регулювання інтелектуальної власності в Україні в контексті євроінтеграційного курсу держави. Досліджено ключові проблеми охорони та захисту прав інтелектуальної власності як передумови інноваційного розвитку та адаптації національного законодавства до стандартів ЄС. Виявлено необхідність реформування державної політики у цій сфері для забезпечення ефективного використання інтелектуального потенціалу та підвищення конкурентоспроможності України.

Ключові слова: інтелектуальна власність, правове регулювання, охорона і захист, євроінтеграція, інноваційний розвиток, законодавство України, реформа, європейські стандарти.

Реалізація проголошеного Конституцією України курсу на становлення України як демократичної та правової держави, а також виконання вимог Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства ЄС залежить від низки факторів, серед яких чільне місце посідає правове регулювання інтелектуальної власності як складової права власності. Надійне законодавче забезпечення охорони і захисту права інтелектуальної власності є одним із факторів, що свідчать про готовність України до інтеграції у європейські співтовариства. Все це й обумовлює прискіпливу увагу до дослідження актуальних проблем права інтелектуальної власності.

Розвиток соціуму є неможливим без інтелектуальної діяльності, що детермінує проблему її забезпечення та, зокрема, юридичного захисту результатів цієї діяльності, тобто інтелектуальної власності, правовий вимір якої в сучасних вітчизняних умовах характеризується проблематичністю. Проблеми права інтелектуальної власності особливо актуалізуються в період становлення та розбудови інформаційного суспільства [1, с. 21].

Перш за все, слід зауважити, що право інтелектуальної власності – це право особи на результати інтелектуальної, творчої діяльності та інші об'єкти, визначені чинним законодавством України. Воно є недоторканим: ніхто не може бути позбавлений цього права чи обмежений в його здійсненні, крім випадків та у порядку, встановлених законом [2, с. 39].

На сьогодні ефективна та поступова розбудова сучасної України неможлива без її динамічного економічного розвитку. При цьому збереження, зміцнення і розвиток інтелектуального потенціалу нашої держави необхідно вважати пріоритетними інтересами України.

Перед державною системою охорони інтелектуальної власності стоять спрямовані на подальше поширення міжнародних та європейських стандартів завдання оптимізації правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності, необхідність проведення державної політики, спрямованої на поширення відповідних знань у цій сфері серед різних верств населення [3, с. 213]. Крім того, надзвичайно важливу роль у розбудові економічно незалежної держави, формування культури та поваги до прав інтелектуальної власності відіграють державні органи та впровадження ними різних заходів як у середині держави, так і на її міжнародному рівні.

Важливим завданням розвитку України на сучасному етапі є створення ефективної інноваційної системи, яка спроможна забезпечити технологічну модернізацію національної економіки, підвищити її конкурентоспроможність на основі передових технологій. Необхідно удосконалити ринок результатів інтелектуальної діяльності, державну систему правової охорони інтелектуальної власності та перетворити науковий потенціал країни в дієвий ресурс економічного зростання [3, с. 213-214]. Безумовно, стрімкі зміни в соціальній, духовній та економічній сферах, які відбуваються сьогодні в Україні, спонукають до реформи системи права інтелектуальної власності в цілому.

Водночас, охорона права інтелектуальної власності, у тому числі його захист, повинні відповідати сучасним вимогам, бути демократичними, легкодоступними, прозорими тощо. Державна політика має здійснюватись з урахуванням пріоритетів у розвитку науки, підтримки найбільш важливих галузей виробництва, в яких використання новітніх досягнень техніки і технологій може забезпечити одержання найбільшого ефекту та найбільшої віддачі.

На даний момент актуальним є питання інтеграції України до Євросоюзу, що, у свою чергу, вимагає трансформації законодавства, вдосконалення чинного законодавства, щоб увійти у рамки міжнародних стандартів та європейських вимог [4, с. 274]. Так, однією з найважливіших зовнішньополітичних цілей після проголошення незалежності Україна визначила входження її до європейських міжнародних організацій.

На сучасному етапі державного будівництва необхідним є впровадження в національну правову систему України єдиних європейських стандартів, яке вимагає вдосконалення усіх існуючих процесів шляхом їх реформування та трансформації, що сприятиме поліпшенню правового клімату в Україні тощо. В цьому аспекті важливим є трансформація європейських принципів права інтелектуальної власності.

Сучасна «цифрова» технологічна революція пов'язана зі створенням та освоєнням революційних технологій, формуванням нових напрямків сталого розвитку. Дослідження механізмів створення та застосування новітніх технологій націлено на підвищення ефективності державного регулювання, включаючи цивільно-правові аспекти правовідносин у сфері громадянського обігу майнових прав інтелектуальної власності.

Поява інформаційних технологій, їх подальший розвиток та промислове застосування стимулюють прогрес науки і техніки, водночас скасовують традиційні кордони між областями техніки, сприяють взаємному проникненню технологій у нові складніші галузі техніки.

Сучасна модель інноваційного розвитку передбачає активне створення, розповсюдження та передачу технічних інновацій та революційних (проривних) технологій для подальшого їх практичного застосування або подальшого вдосконалення. Потенціал технічних інновацій реалізується через механізми використання та впровадження нових технологій.

Підсумовуючи, потрібно підкреслити, що з метою формування ефективної державної політики у сфері права інтелектуальної власності, головним покликанням якого є розвиток права особи на результати інтелектуальної, творчої діяльності та інші об'єкти, необхідні соціально-політичні та інституційні зміни в українському суспільстві в цілому.

Отже, як ми бачимо, однією з найважливіших сторін життя людини є творча діяльність. Вона дає можливість особистості реалізувати свої здібності, розкрити та донести до людей свій талант. В умовах ринкових відносин результати творчої діяльності здатні стати товаром, що приносить дохід його творцю. Разом з тим розвиток будь-якої сфери творчості має особливе значення для всього суспільства.

В сучасних євроінтеграційних умовах сучасна Україна, як ніколи раніше, потребує правильного й розумного реформування державної політики у сфері права інтелектуальної власності. Адже державна влада відіграє досить важливу роль у перетворенні України на демократичну, сильну й цілісну державу, тому влада нашої держави повинна направити свої зусилля на доведення правової реформи у сфері права інтелектуальної власності до певного рівня й втілити її у життя.

Джерела.

1. Крусян А. Актуальні проблеми права інтелектуальної власності в Україні: конституційно-правовий контекст. *Юридичний вісник*. 2019. № 4. С. 21-29.
2. Денисюк О. П. Проблеми та перспективи розвитку охорони інтелектуальної власності в Україні. *Адвокат*. 2009. № 7. С. 38-41.
3. Бошицький Ю. Л. Інтелектуальна власність в сучасній Україні – актуальні питання модернізації та правового регулювання. *Часопис Київського університету права*. 2013. № 1. С. 213-217.
4. Гришак С. В. Теоретичні основи адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу. *Форум права*. 2012. № 4. С. 273-277.

Калацький Богдан Сергійович
Сумський національний аграрний університет

ЩОДО ДОТРИМАННЯ КОНСТИТУЦІЙНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Запровадження правового режиму воєнного стану в Україні є відповіддю держави на збройну агресію з боку російської федерації. У цих надзвичайних умовах перед державою постає складне завдання – забезпечити належний рівень національної безпеки, водночас не допустивши безпідставного обмеження прав і свобод громадян. Цей баланс є не лише правовим, а й морально-політичним викликом, який визначає зрілість демократичного устрою України.

Основоположним документом, що регулює права і свободи людини в Україні, є Конституція України [1]. Згідно зі статтею 3, права і свободи людини є найвищою соціальною цінністю, а їх дотримання та захист – головним обов'язком держави. Разом з тим, стаття 64 Конституції України прямо передбачає можливість тимчасового обмеження окремих прав і свобод в умовах воєнного або надзвичайного стану, з обов'язковим зазначенням таких обмежень в указі Президента про введення відповідного режиму.

Правовий режим воєнного стану регулюється спеціальним законом – Законом України «Про правовий режим воєнного стану» від 12 травня 2015 року № 389-VIII [3], у якому передбачено можливість запровадження таких заходів, як: встановлення комендантської години, заборона масових заходів, особливий режим в'їзду/виїзду, перевірка документів, примусове відчуження майна, обмеження свободи пересування, обмеження діяльності ЗМІ тощо. Однак ці заходи не є автоматичними - їх запровадження залежить від відповідного Указу Президента, який затверджується Верховною Радою України.

Поряд із національними нормами, Україна є стороною багатьох міжнародних договорів, зокрема Європейської конвенції з прав людини (1950 р.), Міжнародного пакту про громадянські і політичні права (1966 р.), Конвенції ООН проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або принижуючих гідність видів поводження і покарання (1984 р.) та інших.

Відповідно до цих документів, навіть в умовах надзвичайного чи воєнного стану не підлягають обмеженню такі права:

- право на життя (ст. 27 Конституції, ст. 2 ЄКПЛ);
- заборона катувань (ст. 28 Конституції, ст. 3 ЄКПЛ);
- право на свободу думки, совісті і релігії (ст. 35 Конституції, ст. 9 ЄКПЛ);
- право не бути підданим рабству чи примусовій праці (ст. 43 Конституції, ст. 4 ЄКПЛ);
- принцип non bis in idem – заборона повторного засудження (ст. 61 Конституції, ст. 4 Протоколу № 7 ЄКПЛ) [2].

Надзвичайно важливим є дотримання принципу пропорційності та обґрунтованості обмежень. Обмеження прав мають бути не ширшими, ніж це об'єктивно необхідно для досягнення легітимної мети - захисту національної безпеки, громадського порядку, охорони здоров'я чи прав інших осіб.

Слід зазначити також контрольні механізми. Дотримання прав людини у воєнний період в Україні контролює Конституційний Суд України (у разі розгляду конституційності актів), Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (омбудсман), Європейський суд з прав людини, до якого можуть звертатись громадяни України після вичерпання національних засобів захисту.

Окремої уваги заслуговує питання захисту прав внутрішньо переміщених осіб, військовослужбовців, цивільних заручників та осіб, які проживають на тимчасово окупованих територіях. У цих умовах важливо забезпечити доступ до правосуддя, охорони здоров'я, житла та соціального захисту.

Дотримання конституційних прав людини в умовах воєнного стану – це не лише вимога законодавства, а й маркер цивілізованості держави. Україна, виборюючи своє право на існування, має не втрачати обличчя правової держави. Лише через збереження прав людини навіть у критичні моменти ми можемо досягти не тільки військової, а й ціннісної перемоги.

Джерела.

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (з протоколами) (Європейська конвенція з прав людини): Конвенція, Міжнародний документ від 04.11.1950. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
3. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>

Національна академія наук і мистецтв України www.newroute.org.ua/nanmu • Збірник «Соціально-гуманітарний вісник» www.newroute.org.ua/sgv • Журнал «Креативний простір» www.newroute.org.ua/crp • Часопис «Нотатки сучасної науки» www.newroute.org.ua/nsn • Журнал «Advanced top technology» www.newroute.org.ua/att • Колективна монографія www.newroute.org.ua/kmnk • Підвищення кваліфікації www.newroute.org.ua/pkv • Видавництво www.newroute.org.ua/pub • Творчі конкурси www.newroute.org.ua/art • Наукові конкурси www.newroute.org.ua/sci Репозитарій www.newroute.org.ua/rep

Цевух Андрій Ігорович
ORCID: 0000-0001-9696-5971

Національний університет водного господарства та природокористування

ПРАВОВА АРХІТЕКТУРА ГЛОБАЛЬНОГО МИРУ: ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА ЯК ОСНОВА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ТА ПРОТИДІЇ ГІБРИДНИМ ЗАГРОЗАМ

Робота присвячена аналізу ролі верховенства права у забезпеченні стабільності в умовах воєнних конфліктів та гібридних загроз, серед яких кіберзлочини, дезінформація та економічний тиск. Досліджується правова основа повоєнного відновлення, включаючи механізми компенсацій, реінтеграцію територій та протидію воєнним злочинам. Особлива увага приділяється міжнародній співпраці та ролі глобальних інституцій у формуванні справедливого правового порядку. Тема актуалізує міждисциплінарний підхід до вирішення сучасних викликів права в глобалізованому світі. Ключові слова: верховенство права, повоєнне відновлення, міжнародне право, гібридні загрози, кібербезпека.

Актуальність теми полягає в необхідності розробки правових механізмів для повоєнного відновлення та реінтеграції територій в умовах триваючої війни в Україні, що підкреслює роль верховенства права у забезпеченні справедливості.

Мета статті полягає в аналізі ролі верховенства права у формуванні правової архітектури глобального миру.

Виклад основного матеріалу: сучасні загрози глобальній безпеці, серед яких війни, гібридні загрози як от фейки та кібератаки, а також необхідність відбудови після конфліктів наголошують на важливості верховенства права, як бази стабільності та справедливості. Цей принцип формує правове підґрунтя для відновлення над територіями, боротьби з нетрадиційними загрозами, що виникли під час російсько-української війни та розслідування воєнних злочинів.

Верховенство права лежить в основі демократичного ладу завдяки чому забезпечується рівноправність усіх громадян перед законом, захист їхніх прав і незалежність судів. В умовах війни даний принцип став опорою правопорядку. Наприклад, судова реформа 2016 року та запуск Вищого антикорупційного суду у 2019 році зміцнили судову справу й надали їй більшої незалежності та прозорості. Відомо, що згідно даних за листопад 2023 року, вітчизняні суди винесли 40 вироків за статтею 438 КК України, де фігурували також справи про обстріли цивільної інфраструктури в місті Буча, внаслідок чого загинуло понад 400 осіб.

Міжнародне право підтримує та реалізує верховенство права через так звані елементи «четвертої юрисдикції» – Європейський суд з прав людини (ЄСПЛ) і Міжнародний кримінальний суд (МКС). 2020 року було розпочате офіційне розслідування злочинів, які пов'язані із подіями в Криму та на Донбасі з 2014 року. У 2023 році були видані ордери на арешт високопосадовців, що були відповідальні за депортацію українських дітей і що стало прецедентом для міжнародної практики. Того ж 2023 року, ЄСПЛ визнав прийнятними кілька міждержавних позовів України проти Росії щодо порушення прав людини на окупованих територіях, що є ще одним важливим механізмом притягнення до відповідальності. Враховуючи, що МКС немає юрисдикції над країнами, які не є його членами, наприкінці квітня та на початку травня 2025 року було підписано Львівську декларацію про створення спеціального трибуналу щодо агресії. Станом на зараз, відомо що 37 країн підписали декларацію і даний трибунал може запрацювати вже у 2026 році [4].

Повоєнне відновлення це процес, який вимагає комплексного підходу від будівництва до відновлення справедливості. Женевські конвенції 1949 року передбачають компенсації жертвам війни. Світовий банк оцінив, що збитки від війни вже сягнули 524 мільярдів доларів [1]. Для того щоб забезпечити компенсацію Україні, Генеральна Асамблея ООН 2022 року ухвалила резолюцію з вимогами компенсації від Росії, що стало підставою створення Міжнародного реєстру збитків у Гаазі. В Ірпені у результаті війни, було знищено 70% нерухомості, тому місцева влада активно співпрацює з міжнародними партнерами через програму «СВідновлення».

Реінтеграція територій Криму та Донбасу, теж є суттєвим викликом для української держави. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо регулювання правового режиму на тимчасово окупованій території України» №2217-IX від 21 квітня 2022 року, де було надано чіткі норми відповідальності за співпрацю з окупантами, конкретизовано режим окупації та такі території, але реалізація даної державної

політики з реінтеграції цих територій ускладнена відсутністю міжнародного консенсусу та тривалістю збройної агресії.

Для України буде цінним розглянути досвід Колумбії, яка мала збройний конфлікт на території власної країни з ліворадикалами «FARC» протягом 50 років. 2016 року між урядом і організацією було укладено мирову угоду. Після досягнення угоди, Колумбія створила систему перехідного правосуддя – Спеціальну юрисдикцію миру (JEP), яка поєднує амністію з покаранням [5].

Якщо особа добровільно визнає свою вину і співпрацює з державою, термін її ув'язнення скорочується від 20 до 5-8 років. До обвинувального вироку, підозрюваний в рамках громадських робіт, допомагає відновлювати території (бере участь в розмінуванні, відновленні інфраструктури, тощо), що постраждали від бойових дій. Таку особу зобов'язують звітувати перед потерпілими. У випадку відмови від співпраці та невизнання вини, стандартне ув'язнення для таких осіб становить 20 років позбавлення волі.

Для осіб, які не були причетні до вбивств, тортур або сексуального насильства, передбачається повна амністія. Для України, такий підхід буде корисним, особливо зважаючи на кількість осіб, які були примусово мобілізовані до лав збройних сил агресора. Ця модель забезпечить відновлення територій, уникнення масової безкарності і заохочуватиме до правди, розкаяння та репарацій для постраждалого населення.

Гібридні загрози, серед яких дезінформація та кібератаки є серйозним викликом для демократії і верховенства права. Неодноразово, для викрешлення певної ситуації, створювалася пропаганда з боку російських ЗМІ, як 2014 року був створений міф про «розп'ятого хлопчика українцями» в Слов'янську та дезінформація на початку повномасштабної війни про нібито «капітуляцію ЗСУ». Україна здійснює протидію дезінформації через ухвалений закон про протидію дезінформації 2022 року і центр протидії дезінформації, що був заснований у 2021 році. Проте, варто наголосити, що треба посилити присутність державних інституцій у соціальних мережах для ширшого охоплення інформаційного простору і ефективнішого формування довіри до української влади.

Сучасна боротьба з дезінформацією ускладнюється внаслідок появи технології deepfake-відео, де штучним інтелектом (ШІ) генерується певне відео з підміною лиця та голосу певних осіб. Проблема полягає в тому, що без спеціальних технологій, такий відеоролик важко відрізнити від реальності. Важливим внеском у боротьбу з дезінформацією є діяльність міжнародних інституцій таких як Юнеско, яке у 2023 році розробило рекомендації регулювання цифрових платформ та ООН, яке розпочало регулярні консультації з приводу розробки етичних норм використання ШІ. Для ефективності протидії, потрібно створити міжнародний координаційний центр протидії дезінформації, який формуватиме єдину позицію для протидії дезінформації.

Кібербезпека є ще одним важливим елементом у функціонуванні демократичної держави. Атаки вірусу NotPetya 2017 року завдали збитків на більше ніж 10 млрд. доларів, 2022 року було вчинено кібератаки на сайти українських банків та Міноборони, а 2023 року, відбулася найбільш масштабна кібератака, що уразила компанію мобільного оператора «Київстар» та українські державні реєстри. У підсумку, 24 млн абонентів було позбавлені зв'язку, а державні реєстри припинили роботу на певний час [2].

У сфері кібербезпеки Конвенція Ради Європи 2001 року, є основним документом у протидії кіберзлочинам, проте внаслідок того, що вона не охоплює всі сучасні моменти кіберзлочинності за типу кібератак на криптовалютні біржі, як приклад, яку здійснили північно-корейська хакерська група «Lazarus» на біржу Vubit на початку 2025 року, що завдало збитків на суму 1,5 млрд доларів, досі не можливо комплексно і якісно забезпечувати кібербезпеку [3]. Для покращення кібербезпеки, потрібно створити єдині міжнародні стандарти і відповідальність за такий вид злочинності, а також міжнародний центр протидії таким правопорушенням.

Міжнародне право формує основу правової архітектури світу. Згідно найновіших даних, відомо, що МКС розслідує понад 100 тисяч епізодів, що пов'язані з воєнними злочинами вбивств населення у Бучі та Маріуполі. У 2023 році МКС видав ордери на арешти російських високопосадовців за причетність до депортацій 19 тисяч українських дітей, що було визнано як геноцид. Для того, щоб посилити співпрацю з МКС, наша держава у 2024 році ратифікувала Римський статут. Завдяки створеній платформі «War Crimes» у 2022 році, забезпечується документація воєнних злочинів для призначення майбутніх репарацій. Відомо, що дану платформу підтримують 43 країни.

Висновки: отже, на основі вищевикладеного, можна стверджувати, що забезпечення верховенства права є процесом, який охоплює багато аспектів, як національного, так і міжнародного права, що означає потребу в міжнародній координації підтримки правової архітектури сучасності. Потреба в міжнародних стандартах щодо кіберзлочинності та протидії дезінформації, є одним із найактуальніших викликів сучасного права, проте ми знаємо, що наприклад в ООН, в певних країн є право "вето", що є перешкодою до досягнення загального консенсусу у таких важливих питаннях. Тому, такі структури як ООН вимагають реформування власної структури або за необхідності, трансформації в новий орган.

Джерела.

1. Збитки України від війни становлять 524 мільярди доларів – оновлена оцінка. Rfi: веб-сайт. URL: <https://surl.li/dhtvrw> (дата звернення: 19.06.2025).
2. Кібератака на «Київстар» (2023). Вікіпедія: веб-сайт. URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D1%96%D0%B1%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B0%D0%BA%D0%B0_%D0%BD%D0%B0_%C2%AB%D0%9A%D0%B8%D1%97%D0%B2%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%80%C2%BB_\(2023\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D1%96%D0%B1%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B0%D0%BA%D0%B0_%D0%BD%D0%B0_%C2%AB%D0%9A%D0%B8%D1%97%D0%B2%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%80%C2%BB_(2023)) (дата звернення: 19.06.2025).
3. Наймасштабніша хакерська атака на криптобіржу: з Вуїт вкрали \$1,5 млрд. URL: <https://ain.ua/2025/02/24/hackers-steal-1-5-billion-dollars-from-bybit/> (дата звернення: 19.06.2025)
4. Perun A., Smilianets V. Europe throws support behind Ukraine special tribunal to prosecute Russia. Reuters: веб-сайт. URL: <https://www.reuters.com/world/europe/europe-throws-support-behind-ukraine-special-tribunal-prosecute-russia-2025-05-09/> (дата звернення: 19.06.2025).
5. Special Jurisdiction for Peace. Wikipedia: веб-сайт. URL: <https://surl.li/etfhqk> (дата звернення: 19.06.2025).

Опанасенко С. І.

ПВНЗ «Київський університет культури»

ТЕНДЕНЦІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ МАРКЕТИНГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ РОЗВИТКУ РИНКУ ПОСЛУГ В СЕРЕДОВИЩІ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Індустрія гостинності в реаліях сьогодення є не лише потужною галуззю у сфері торгівлі, але й великим комп'ютеризованим бізнесом, в якому приймають участь великі авіакомпанії, готельні комплекси та туристичні фірми з усього світу. Сама завдяки цифровому маркетингу та інноваційним технологіям індустрія гостинності з кожним роком стає більш індивідуальним та більш доступним для потенційного споживача. Основне завдання маркетингу полягає у комплексному вивченні ринку та запитів споживачів, з метою надання якісного продукту, щоб якнайкраще задовольнити потреби клієнтів та отримати високий прибуток. Відтак, суть маркетингової діяльності полягає у залученні нових покупців та збереження сталої бази клієнтів, з врахуванням того, що запити постійно змінюються.

Водночас до нових напрямків інноваційного маркетингу віднесемо такі, як: когнітивний, нейромаркетинг, сенсорний маркетинг, інтернет-маркетинг (блог-маркетинг, неймінг, брендинг, віртуальний, партизанський, buzz-маркетинг). Реалізація перерахованих вище напрямків маркетингу у сфері готельно-ресторанного бізнесу базується на виконання певних факторів, маркетингових способів та прийомів, а також форм реалізації послуг і пропозицій. Як правило, правильно побудована структурно-функціональна модель з реалізації маркетингових технологій дозволить підвищити попит на послуги серед споживачів.

Ефективним механізмом у формуванні та управлінні попитом на послуги і пропозиції було визначено такі, як: соціальні медіа, маркетингові комунікації та комунікаційні канали з формування попиту. Саме вони здатні сформувати позитивний імідж на ринку на основі створення міцних інформаційних взаємозв'язків між ринковими суб'єктами. До основних прийомів з підвищення маркетингової діяльності варто віднести публікації онлайн-контенту; рекламні заходи в Інтернеті; випуск спеціальних інформаційних матеріалів; проведення семінарів із туризму; співпраця з глобальними компаніями з комунікації в туризмі тощо; управління попитом та пропозиціями в Інтернет-середовищі. Відтак варто приділяти більшу увагу саме засобам інноваційних маркетингових технологій, що утворюють модель взаємодії всіх суб'єктів ринку послуг в готельно-ресторанному бізнесі. Зокрема, значна роль у створенні моделі якісного обслуговування належить різним формам соціального медіа-маркетингу (реklamні заходи в Інтернеті, робота різних сервісів та публікації онлайн-контенту). Підкреслимо, що до основних інструментів перерахованих вище напрямків маркетингу доречно віднести також технології віртуальної та доповненої реальності, застосунки, сервіси та технології для створення персоналізованих маркетингових кампаній, розробці індивідуальних рекомендацій та оптимізації стратегій ціноутворення на вітчизняному та міжнародному ринках. Отже, особливе місце у маркетингу посідає цифровізація, адже споживачі задалегідь хочуть знати, що саме їх очікує. Відповідно нові маркетингові технології дозволять компаніям створити якісний мультимедійний контент у середовищі готельно-ресторанного бізнесу.

На основі аналізу, підкреслимо також, що особливе місце у розвитку маркетингу готельно-ресторанного бізнесу посідає саме рекламний маркетинг, який здатен активно впливати на сприйняття бренду та формування попиту на пропозицію. Завдяки рекламній стратегії готельно-ресторанна сфера отримує широку аудиторію споживачів. Так, реклама забезпечує постійне нагадування про продукт чи послугу, стимулює цікавість та створює емоційний зв'язок зі споживачами. Порівнюючи рекламний маркетинг з іншими методами, такими як PR, контент-маркетинг, блог-маркетинг, брендинг чи buzz-маркетинг, рекламний маркетинг забезпечує більш масштабний та швидкий результат, що важливо для туристичних кампаній, які шукають миттєвий ефект.

Отже, ефективний маркетинг передбачає впровадження інноваційні технології у всі сфери діяльності готельно-ресторанних підприємств, поряд з цим орієнтує їх на пошук нових креативних ідей, а також спонукає до вдосконалення існуючих технологій. Відповідно всі напрямки інноваційного маркетингу несуть у собі новизну та є цікавими для готельно-ресторанного бізнесу, що забезпечує конкурентоспроможність на ринку послуг в Україні та світі.

Джерела.

1. Коваленко Н. О. Напрямки післявоєнної трансформації бізнес-процесів туристичного та готельно-ресторанного бізнесу в Україні. *Наукові перспективи*. 2024. № 2. С. 701-714. <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/9496/9549> (дата зведення 8.01.2025).
2. Лисюк Т. В., Терешук О. С., Пасічник М. П. Інноваційні технології у готельно-ресторанному господарстві. *Економіка та суспільство*. 2022. № 40. DOI : <http://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-40-11>.
3. Лойко В.В., Лойко, С. М. Застосування інструментів інтернет-маркетингу як сучасного засобу рекламної діяльності підприємства. *European scientific journal of Economic and Financial innovation*. 2020. № 5. Р. 45-55. URL: <https://doi.org/10.32750/2020-0104> (дата звернення: 18.05.2025).
4. Фостолович, В. А., & Гуртовий, Ю. А. (2024). Траєкторія розвитку комунікаційних процесів у готельно-ресторанному бізнесі в умовах цифрових трансформацій.

Плецан Христина Василівна

ORCID: 0000-0002-8179-7896

Київський національний університет культури і мистецтв

Васильків Анастасія Степанівна

ПВНЗ «Київський університет культури»

ОЦІНКА ІННОВАЦІЙНОГО ПІДХОДУ ЩОДО РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

Сучасні тенденції у сфері туризму України потребують підвищення конкурентоспроможності та сталому розвитку, особливо в умовах воєнних дій на території України після 2022 року. Через значні виклики та трансформації галузь активно впроваджує новітні технології та методи, спрямовані на покращення сервісу, оптимізацію робочих процесів та розширення туристичних пропозицій. Завдяки таким інноваціям туристична індустрія не лише пристосовується до нових реалій сьогодення, а й отримує можливості для подальшого прогресу та вдосконалення.

В Україні туристичні компанії активно впроваджують онлайн-сервіси для бронювання та продажу турів, що робить процес планування подорожей більш зручним та ефективним. Все більше мандрівників користуються мобільними додатками для бронювання готелів, авіаквитків, оренди транспорту та інших послуг. Завдяки цим технологіям подорожі стають комфортнішими, а компанії можуть аналізувати дані про уподобання туристів, що допомагає покращувати якість послуг і пропонувати індивідуальні рішення для кожного клієнта.

Застосування штучного інтелекту та аналізу великих даних набуває дедалі більшого значення у розвитку туристичної галузі в Україні. Обробка великої кількості інформації допомагає компаніям прогнозувати попит, вдосконалювати маркетингові стратегії та ефективніше управляти ресурсами. Наприклад, алгоритми машинного навчання можуть відстежувати дії користувачів на сайтах і в мобільних додатках, визначаючи їхні вподобання та формуючи індивідуальні пропозиції, що дозволяє не тільки покращити маркетингові кампанії, а й підвищити рівень довіри та зацікавленості клієнтів, що позитивно впливає на розвиток туристичних компаній [2].

Технології віртуальної та доповненої реальності (VR і AR) активно впроваджуються в українському туристичному секторі, відкриваючи нові можливості для залучення мандрівників і покращення їхнього досвіду. Віртуальні тури дозволяють потенційним відвідувачам ознайомитися з популярними місцями та пам'ятками України, навіть не виходячи з дому, що особливо корисно у ситуаціях, коли фізичні подорожі неможливі або обмежені. Доповнена реальність, своєю чергою, дає змогу створювати інтерактивні маршрути, завдяки яким туристи можуть отримувати додаткову інформацію про об'єкти, які вони відвідують, використовуючи смартфони або спеціальні AR-окуляри (таблиця 1).

Таблиця 1

Можливості штучного інтелекту в контексті розвитку туризму в Україні

Можливості	Сутність
Індивідуальні пропозиції та сервіси для мандрівників	Застосування штучного інтелекту дає змогу досліджувати звички та вподобання туристів, що допомагає створювати персоналізовані варіанти відпочинку. Наприклад, спеціальні алгоритми можуть підбирати маршрути, місця для проживання, заклади харчування та розваги, які найкраще відповідають інтересам користувачів.
Автоматизоване обслуговування клієнтів за допомогою чат-ботів	Використання чат-ботів на основі штучного інтелекту дозволяє забезпечити цілодобову комунікацію з туристами. Вони можуть відповідати на запити, допомагати з бронюванням готелів, інформувати про визначні місця та транспортні маршрути.
Покращення маркетингових стратегій та таргетованої реклами	Аналіз великих масивів інформації, зокрема з соціальних мереж, пошукових запитів та поведінки користувачів на вебресурсах, дозволяє розробляти максимально точні рекламні кампанії, орієнтовані на конкретні категорії туристів. ШІ може прогнозувати оптимальний період для запуску рекламних активностей і визначати найбільш ефективні платформи для просування послуг.
Дослідження та керування туристичною аналітикою	Використовуючи штучний інтелект, туристичні компанії можуть аналізувати великі обсяги інформації, визначати тренди, прогнозувати рівень попиту та вдосконалювати управління туристичними ресурсами. Наприклад, аналіз даних щодо сезонних коливань, відвідуваності та відгуків допомагає ухвалювати обґрунтовані рішення щодо відкриття нових напрямків або покращення наявних туристичних послуг.

Джерело: сформовано автором

Одним із сучасних нововведень у туристичній сфері є впровадження цифрових платформ, що об'єднують різноманітні послуги та формують цілісні туристичні пакети. Українські компанії активно впроваджують такі системи для комплексного охоплення всіх етапів подорожі: від бронювання квитків і вибору житла до організації транспорту, екскурсій та інших сервісів [1]. Так, сталий розвиток у сфері туризму також передбачає застосування сучасних технологій для управління туристичними потоками. Використання геоінформаційних систем (ГІС) та інших аналітичних інструментів дає змогу відстежувати потоки туристів, що допомагає раціонально розподіляти ресурси, уникати перенавантаження популярних локацій і водночас сприяти розвитку менш відомих туристичних зон. Це не тільки покращує досвід мандрівників, а й забезпечує справедливий розподіл економічних вигод між різними регіонами країни. Крім того, інноваційні підходи активно застосовуються у сфері маркетингу та популяризації туристичних об'єктів. Завдяки використанню соціальних мереж, співпраці з блогерами, інфлюенсерами та ефективним стратегіям контент-маркетингу вдається ефективно залучати цільову аудиторію та підвищувати впізнаваність туристичних місць. Інтерактивні кампанії, відео-контент, блог-платформи та інші цифрові формати сприяють збільшенню кількості туристів, формуванню лояльності серед відвідувачів і покращенню позицій українських туристичних напрямків на міжнародній арені [4].

Окрему увагу приділяють розвитку сучасних форм туризму, серед яких медичний, гастрономічний, агротуризм та інші вузькоспеціалізовані напрями. Медичний туризм активно розвивається завдяки високій якості медичних послуг та доступним цінам, що робить Україну привабливою для іноземних пацієнтів. Гастрономічний туризм надає можливість зануритися в унікальну атмосферу національної кухні, відкриваючи для туристів нові смакові враження та знайомлячи їх із традиційними українськими стравами. Агротуризм, своєю чергою, сприяє економічному розвитку сільських територій, дозволяючи мандрівникам ближче познайомитися з місцевим побутом, сільськогосподарськими традиціями та насолодитися природними краєвидами (таблиця 2)

Таблиця 2

Інноваційні форми туризму в Україні

Інновація	Характеристика
Екотуризм разом з агротуризмом	Орієнтований на екологічно чистий відпочинок, що підтримує збереження природних ресурсів та допомагає місцевим громадам. Використовуються екологічно сталий підхід, такі як енергоефективні технології, відновлювальні джерела енергії та органічне сільське господарство. Фермерські господарства пропонують туристам можливість проживання та участі в сільськогосподарських роботах, що допомагає зберігати біорізноманіття та розвивати сільські території.
Віртуальна (VR) та доповнена реальність (AR) в туризмі	Технології VR дозволяють організувати віртуальні тури по історичних локаціях, музеях та природних пам'ятках, що стає особливо актуальним під час обмежень на подорожі. AR технології використовуються під час реальних подорожей для надання інтерактивної інформації через смартфони або спеціальні окуляри. Наприклад, під час відвідування історичних пам'яток туристи можуть отримувати додаткові відомості у реальному часі.
Медичний та оздоровчий туризм	Стає все більш популярним завдяки високій якості медичних послуг за помірними цінами. Впроваджуються інноваційні технології, такі як телемедицина, індивідуальні програми для здоров'я та біотехнології. Санаторії застосовують сенсорні системи для моніторингу стану пацієнтів і мобільні додатки для контролю прогресу реабілітації, що приваблює іноземних пацієнтів і пропагує здоровий спосіб життя.

Джерело: сформовано автором за даними [1; 4]

Отже, інновації в туризмі в Україні створюють нові можливості для розвитку галузі, зокрема через впровадження технологій, які покращують туристичний досвід, підвищують ефективність обслуговування та сприяють сталому розвитку. У підсумку, інноваційний підхід до розвитку туризму в Україні забезпечує конкурентні переваги на міжнародному ринку та сприяє створенню більш доступного, цікавого і сталого туристичного досвіду для мандрівників.

Джерела.

1. Гаврилюк С. М. Управління туристичними ресурсами в умовах глобалізації. *Глобальні процеси та туризм*. Київ, 2021. С. 36-39.
2. Гнатюк І. П. Стратегії розвитку культурно-історичного туризму *Міжнародний культурний туризм*. Львів, 2021. С. 19-23.
3. Державна служба статистики України: *офіційний сайт*. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 02.05.2025).
4. Климова О. С. Стратегії розвитку внутрішнього туризму в умовах пандемії COVID-19 *Внутрішній туризм*. Харків, 2021. С. 34-38.
5. Плецан Х. В. Розвій культурного туризму як наратив конкурентоспроможності креативних індустрій України: культурологічна рефлексія. *Fine Art and Culture Studies*. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки. Випуск 1. 2024. 188-201.

Плецан Христина Василівна
ORCID: 0000-0002-8179-7896

Київський національний університет культури і мистецтв

Будім Вероніка Тарасівна
ПВНЗ «Київський університет культури»

КЕЙС ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ В ТУРИСТИЧНОМУ БІЗНЕСІ В УКРАЇНІ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Комплексні трансформації туристичної галузі України, спричинені глобальними викликами пандемії COVID-19 та воєнного стану, актуалізували потребу впровадження інноваційних підходів до управління людськими ресурсами. Досвід провідного туристичного оператора ТОВ «Join UP» демонструє можливості адаптивного розвитку персоналу в умовах невизначеності та обмежень. Аналіз практики компанії дозволяє сформулювати цілісний кейс ефективного управління людськими ресурсами, який може бути імплементований іншими суб'єктами туристичного бізнесу.

Кейс ефективного управління людськими ресурсами ТОВ «Join UP» представляє собою інтегровану систему взаємопов'язаних елементів, які забезпечують стратегічний розвиток персоналу в умовах кризових викликів. Структурно кейс включає чотири ключові компоненти: стратегічне планування людських ресурсів, адаптивну систему навчання та розвитку, цифрову трансформацію HR-процесів та корпоративну культуру,

орієнтовану на інноваційність. Особливістю кейсу є його гнучкість та масштабованість, що дозволяє адаптувати запропоновані рішення до потреб туристичних підприємств різного розміру та спеціалізації.

Імплементация кейсу в ТОВ «Join UP» дозволила компанії не лише зберегти ключовий персонал в умовах пандемії та воєнного стану, але й розвинути нові компетенції працівників, необхідні для діяльності в цифровому середовищі та на міжнародних ринках.

Метою впровадження кейсу ефективного управління людськими ресурсами в ТОВ «Join UP» є формування адаптивної системи розвитку персоналу, яка забезпечує стійкість бізнесу в умовах невизначеності та створює передумови для інноваційного зростання компанії на внутрішньому та міжнародному туристичних ринках. Конкретизованими цілями кейсу визначено: збереження та розвиток ключових компетенцій персоналу в умовах скорочення туристичних потоків та обмеження діяльності; забезпечення цифрової трансформації бізнес-процесів через навчання персоналу цифровим компетенціям; адаптація системи мотивації до нових форматів організації праці; формування корпоративної культури, орієнтованої на інновації та стійкість.

Основна ідея кейсу полягає у трансформації підходів до управління людськими ресурсами – від реактивного кадрового адміністрування до проактивного стратегічного розвитку людського капіталу як ключового фактора конкурентоспроможності туристичного бізнесу в умовах невизначеності. Розглядаючи людський ресурс як стратегічний актив, ТОВ «Join UP» перейшло від традиційної парадигми «персонал як витрати» до концепції «персонал як інвестиції», що відобразилося у переорієнтації бюджетування HR-процесів навіть в умовах фінансових обмежень.

Ключовими завданнями кейсу ефективного управління людськими ресурсами в ТОВ «Join UP» визначено:

- розробка та імплементация системи розвитку цифрових компетенцій персоналу;
- впровадження гнучких форм організації праці з відповідними механізмами контролю та мотивації;
- реформування системи корпоративного навчання з акцентом на дистанційні формати та мікронавчання;
- створення багаторівневої системи підтримки психологічного здоров'я працівників в умовах стресу та невизначеності;
- формування корпоративної культури, орієнтованої на інновації та стійкість; розвиток лідерських компетенцій керівників всіх рівнів;
- впровадження системи управління талантами для збереження ключових співробітників;
- оптимізація витрат на персонал без втрати якості людського капіталу.

Особливу увагу в кейсі приділено завданню трансформації професійних компетенцій працівників відповідно до змін туристичного ринку. Кейс ефективного управління людськими ресурсами в ТОВ «Join UP» базується на таких *принципах*: стратегічна інтеграція – узгодження HR-стратегії із загальною бізнес-стратегією компанії; проактивність – випереджаюче формування компетенцій, необхідних для майбутнього розвитку бізнесу; гнучкість – адаптивність HR-практик до змін зовнішнього та внутрішнього середовища; економічна ефективність – оптимізація інвестицій у розвиток персоналу з точки зору повернення інвестицій; індивідуальний підхід – врахування особистісних особливостей, потреб та потенціалу кожного працівника; цифровізація – максимальне використання цифрових технологій в управлінні людськими ресурсами; інноваційність – постійний пошук та впровадження нових методів розвитку людського капіталу. Відповідно *структурними складовими кейсу* ефективного управління людськими ресурсами в ТОВ «Join UP» є: система стратегічного HR-планування, яка забезпечує узгодження розвитку людських ресурсів з бізнес-цілями компанії; цифрова HR-платформа, що інтегрує всі процеси управління персоналом в єдиному інформаційному просторі; корпоративний університет, який забезпечує системне навчання та розвиток персоналу; центр оцінки та розвитку талантів, що реалізує програми виявлення та підтримки високопотенційних співробітників; система психологічної підтримки, орієнтована на забезпечення ментального здоров'я працівників в умовах стресу; інноваційна лабораторія, яка залучає персонал до розробки та впровадження нових ідей; програма крос-функціонального розвитку, що забезпечує формування різнобічних компетенцій працівників.

Інтеграція зазначених складових забезпечується через єдину методологію управління, засновану на компетентнісному підході та оцінці за ключовими показниками ефективності. При цьому *функціональне призначення кейсу* ефективного управління людськими ресурсами в ТОВ «Join UP» охоплює: діагностичну функцію – аналіз стану людських ресурсів, виявлення розривів між наявними та необхідними компетенціями; прогностичну функцію – передбачення потреб у персоналі та компетенціях відповідно до стратегії розвитку бізнесу; розвиваючу функцію – забезпечення професійного та особистісного зростання працівників; мотиваційну функцію – створення стимулів для ефективної діяльності та розвитку персоналу; інтеграційну функцію – формування єдиної корпоративної культури та командного духу; адаптаційну функцію – пристосування персоналу до змін зовнішнього та внутрішнього середовища; інноваційну функцію – стимулювання творчості та ініціативи працівників. Особливу роль у кейсі відіграє інтеграційна функція, яка в умовах дистанційної та гібридної роботи забезпечує єдність корпоративної культури та збереження організаційної ідентичності.

Імплементация кейсу ефективного управління людськими ресурсами в ТОВ «Join UP» відбувається за відповідним *алгоритмом*: діагностика стану людських ресурсів та виявлення критичних розривів у компетенціях; розробка стратегії розвитку людських ресурсів узгодженої з бізнес-стратегією компанії; проектування нових HR-процесів та інструментів відповідно до стратегічних цілей; цифровізація системи управління людськими ресурсами; пілотна імплементация інноваційних HR-практик на окремих підрозділах; оцінка ефективності пілотного впровадження та внесення коректив; масштабування успішних практик на всю організацію; моніторинг та оцінка результативності системи управління людськими ресурсами; безперервне вдосконалення HR-практик на основі аналітики та зворотного зв'язку. Наведений алгоритм відповідає методології управління змінами та забезпечує системний підхід до трансформації HR-процесів.

Аналіз досвіду ТОВ «Join UP» дозволяє виділити *ключові чинники*, які впливають на можливість реалізації кейсу ефективного управління людськими ресурсами в туристичному бізнесі. До *сприятливих чинників віднесемо такі*, як: лідерська підтримка та залученість топ-менеджменту до процесів трансформації HR-системи; достатній рівень цифрової зрілості організації; накопичений інтелектуальний капітал та експертиза в управлінні персоналом; гнучка організаційна структура, здатна адаптуватися до змін; корпоративна культура, орієнтована на інновації та розвиток; фінансова стабільність, яка дозволяє інвестувати в розвиток персоналу навіть в умовах кризи. Водночас *обмежуючі чинниками* є консерватизм частини персоналу та супротив змін; недостатня цифрова грамотність працівників старшого віку; обмеженість ресурсів в умовах кризи туристичної галузі; нестабільність зовнішнього середовища та складність прогнозування; відсутність системи оцінки ефективності інвестицій у розвиток персоналу.

Підкреслимо, що в процесі реалізації кейсу ТОВ «Join UP» впровадило *комплекс інноваційних інструментів* розвитку людських ресурсів: Digital Learning Platform – цифрова платформа корпоративного навчання, яка інтегрує різноманітні формати освітнього контенту та забезпечує персоналізовані навчальні траєкторії; Competency Assessment Center – система оцінки та розвитку компетенцій, заснована на методології 360 градусів та поведінкових індикаторах; Career Navigator – інтерактивний інструмент планування кар'єри, який відображає можливі траєкторії професійного зростання в компанії; Talent Pool – програма виявлення та розвитку високопотенційних співробітників; Cross-functional Projects – система залучення персоналу до міжфункціональних проектів для розширення компетенцій та підвищення залученості; Digital Mentoring – програма цифрового наставництва, яка забезпечує передачу знань та досвіду в умовах дистанційної роботи; Innovation Lab – платформа для генерації та тестування інноваційних ідей працівників; Wellbeing Program – комплексна програма підтримки фізичного та психологічного здоров'я персоналу; тощо. Імплементация кейсу ефективного управління людськими ресурсами в ТОВ «Join UP» супроводжувалася впровадженням інноваційних технологій розвитку персоналу:

Отже запропонований кейс демонструє, що ефективне управління людськими ресурсами в туристичному бізнесі є не лише інструментом подолання кризових явищ, але й стратегічним фактором конкурентоспроможності, який забезпечує сталий розвиток компанії навіть в умовах високої невизначеності зовнішнього середовища. Впровадження подібних кейсів в інших туристичних підприємствах України дозволить підвищити адаптивність галузі до глобальних викликів та забезпечити її конкурентоспроможність на міжнародному ринку

Джерела.

1. Клімова І.Г. Розробка ефективної стратегії розвитку підприємства та управління процесом її реалізації. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2019. № 5. С. 115-118.
2. Офіційний сайт ТОВ «Join UP». URL: <https://joinup.ua/uk/> (дата звернення: 19.06.2025).
3. Плещан Х. В. Стан та тенденції розвитку формування конкурентоздатного фахівця в умовах пошуку нової парадигми в сфері туризму. *Економіка та держава*. 2018. №6. С. 74-79.
4. Перспективи розвитку туризму в Україні та світі: управління, технології, моделі: *колективна монографія*: Вежа-Друк, 2024. 320 с.
5. Albloush, A., Alharafsheh, M., Hanandeh, R., Albawwat, A., & Abu Shareah, M. Human capital as a mediating factor in the effects of green human resource management practices on organizational performance. *International Journal of Sustainable Development and Planning*, 17(3), 2022, 981-990. DOI:<https://doi.org/10.18280/ijstdp.170329>
6. Panchenko V., Chernenko A. Organizational Aspects of Tourist Activity Management. *Central Ukrainian Scientific Bulletin. Economic Sciences*. 2021. №. 6(39). P. 230-238. URL: [https://doi.org/10.32515/2663-1636.2021.6\(39\).230-238](https://doi.org/10.32515/2663-1636.2021.6(39).230-238) (дата звернення: 19.06.2025).

Плещан Христина Василівна

ORCID: 0000-0002-8179-7896

Київський національний університет культури і мистецтв

Ковальчук Олександр Андрійович

ПВНЗ «Київський університет культури»

CREATIVE TECHNOLOGIES AS A CATALYST FOR FORMING A POSITIVE REPUTATION OF TOURIST ENTERPRISES IN UKRAINE

Tourism is one of the key sectors of the world economy, playing an important role in the development of political, economic, social and cultural ties, as well as in the formation of international relations. It is an integral part of the everyday life of millions of people in the information society. Ukraine has large tourist and recreational resources, and also has significant potential for the development of international tourism. Victory in the Russian-Ukrainian conflict opens up opportunities for the country to become one of the leading tourist destinations in the world. Creative technologies in tourism stimulate the socialization of the individual, the development of his creative abilities and change the nature of work through mobility and globalization. The introduction of such technologies creates emotional and aesthetic impressions that contribute to the formation of a new social experience.

The development of tourism in Ukraine has significant contradictions in the organization, directions of development and quality of services. On the one hand, tourism is experiencing a crisis due to a decrease in the volume of services, deterioration of the material base, military operations in the country and inconsistency with the needs of the population. On the other hand, there is an active construction of tourist facilities according to world standards and an increase in the number of tourist organizations. To successfully operate and occupy their niche in the market, tourism enterprises must improve all aspects of their work – from marketing to service, in order to identify, assess and satisfy the existing or potential demand for the services they offer or can offer, focusing efforts on the development, production, distribution and promotion of these goods and services.

The first decade of the formation of market relations in Ukraine was quite controversial and complex, and its crisis factors led to the rapid saturation of the tourism market, an increase in the number of tourism companies and an improvement in their quantitative and qualitative indicators. At the same time, the Ukrainian tourism market is dominated by imports, which significantly reduces its importance for the development of the national economy. To improve the creative technologies of tourism business enterprises, as well as for the further development of market processes and the successful integration of Ukraine into the world economy, it is necessary to significantly change the approaches to the priority forms, methods and directions of development of this industry.

One of the main functions of the reputation of tourism enterprises is to build trust among consumers. Today, consumers are not just looking for standard services; they are striving to get a unique experience that matches their

interests and cultural values. And it is creative technologies that are becoming key tools for creating interesting and unforgettable tourism products.

An innovative approach allows us to offer customers new formats of recreation that combine traditional elements with modern achievements of technology and art. One of such tools is the use of digital technologies – virtual and augmented reality, online booking platforms and marketing campaigns aimed at personalized services. This allows us to create innovative content that not only attracts tourists, but also allows us to effectively present Ukraine as an interesting and multifaceted tourist destination. Thanks to these technologies, it is possible to create interactive virtual tours of cities, museums or natural sites, which allows potential tourists to get acquainted with the country before they get there physically.

Undoubtedly, creativity is a component of tourism, which consists in the self-realization of the individual and its numerous forms. It plays a key role in revealing the creative essence of tourism, which involves the development of tourism activities at the individual and social levels. Tourism is associated with the study of new environments, lifestyles and organizations that create conditions for creative activity. The tourist environment is important for stimulating technological creativity and commercial innovations, as well as for developing the creative potential of the individual. The latest creative system of the tourism economy is not yet complete, it is in the formation stage, and its potential is far from exhausted. The tourism industry can contribute to prosperity, the development of business processes and business projects that can reduce unemployment and improve the image of a city or country.

Summarizing the above, we can conclude that creativity should become the basis for the development of the modern economy, in particular in the tourism sector. It allows creating new knowledge and generating high economic income, contributing to the development of both business and individuals.

Джерела.

1. Божко Л. Д. Креативний туризм: постнекласична варіація культурного туризму. Дозвілля та туризм у постнекласичній перспективі: 40 ПУЕТ матеріали методологічного міждисциплінарного Інтернет-семінару (м. Полтава, 3 грудня 2020 р.). Полтава: ПУЕТ, 2021. 109 с. С. 3-7.
2. Миронов Ю. Б., Свидрук І. І. Теоретичні та практичні аспекти розвитку креативного туризму. *Підприємництво та торгівля*. 2023. Вип. 36. С. 19-24. URL: <https://doi.org/10.32782/2522-1256-2023-36-03> (дата звернення: 20.02.2025).
3. Плецан, Х. В. Технології лідерства та успішності в сфері туризму: навч.-метод. Комплекс. Х. В. Плецан ; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ : Ліра-К, 2018. 54 с. : іл. Бібліогр.: с. 48-54.
4. Юхновецька Ю. Формування концепції стратегічного управління розвитком потенціалу туристичної галузі в Україні та її регіонах. 2019. URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/57/595.pdf> (дата звернення: 10.06.2025).

Плецан Христина Василівна

ORCID: 0000-0002-8179-7896

Київський національний університет культури і мистецтв

Устименко Дмитро Олександрович

Київський національний університет культури і мистецтв

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ КРЕАТИВНИХ НАПРЯМІВ КАДРОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ЯК ВЕКТОРУ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В ГОТЕЛЬНОМУ БІЗНЕСІ

У сучасних умовах стрімких змін, глобалізації та цифровізації бізнесу, традиційні підходи до управління персоналом дедалі більше поступаються місцем інноваційним і креативним методам. Креативні напрями кадрового менеджменту – це не просто модний тренд, а вимога часу, яка допомагає компаніям адаптуватися до нових викликів, утримувати таланти та формувати конкурентні переваги на ринку праці (Abdou, 2024). Основні креативні напрями кадрового менеджменту зображені на рис. 1.

Рис.1. Креативні напрями кадрового менеджменту

Джерело: узагальнено автором на основі (Boonmee, 2023; Easa, 2021; Jotabá, 2022)

Закцентуємо увагу на концептуальних засадах формування бренду роботодавця. Підкреслимо, що перші теоретичні засади формування поняття «бренд роботодавця» були закладені британськими дослідниками D. Davern, M. Deery, L. Jago, які акцентували увагу на необхідності інтеграції функціональних, економічних і психологічних характеристик, що створюють позитивний імідж компанії як роботодавця. У їхньому баченні, бренд роботодавця репрезентує сукупність цінностей і переваг, які асоціюються з організацією у свідомості чинних і потенційних працівників. Дослідники підкреслювали, що успішне формування такого бренду можливе лише за умов тісної взаємодії маркетингових інструментів (насамперед комунікаційних стратегій) та інструментів управління людськими ресурсами (Davern & ets, 2019). Креативний підхід до формування бренду роботодавця включає використання нестандартних форматів для залучення кандидатів та підтримки позитивного іміджу компанії серед працівників, серед яких варто виділити: соцмережі як HR-інструмент: Компанії, як Monobank або Genesis, активно використовують TikTok та Instagram для розповідей про внутрішнє життя, працівників, заходи, створюючи атмосферу відкритості та залученості; рекрутинг-компанії у форматі сторітелінгу або відеоблогу, де працівники самі розповідають про свій кар'єрний шлях у компанії; інтерактивні заходи: хакатони, відкриті лекції, корпоративні дні для потенційних кандидатів (як у Google або EPAM). Ці елементи формуються під впливом реального досвіду співпраці з організацією, особистого контакту з корпоративною культурою, а також ефективно вибудованої системи зовнішніх і внутрішніх комунікацій. Важливу роль у зміцненні позитивного сприйняття роботодавця відіграють інструменти, спрямовані на підвищення рівня лояльності персоналу та привабливості компанії на ринку праці.

З врахуванням специфіки готельного бізнесу, можна побудувати таку представити побудову бренду роботодавця (рис. 2).

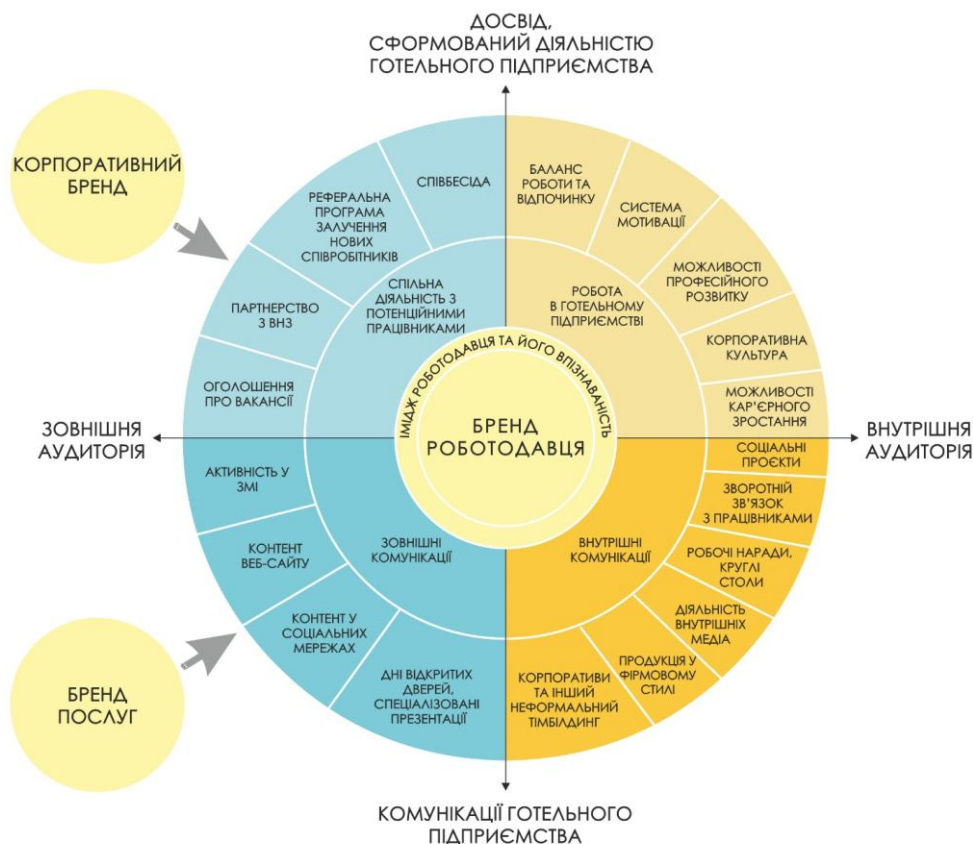

Рис. 2. Фактори побудови бренду роботодавця з врахуванням специфіки готельного бізнесу
 Джерело: узагальнено автором на основі (Дністрянська&etc, 2023)

У той же час, ефективний кадровий менеджмент неможливо побудувати без системи мотивації, яка визначає взаємовідносини співробітників і компанії. Аналіз зарубіжного досвіду мотивації персоналу спростовує такий односторонній, спрощений підхід, містить в собі сучасні креативні тенденції. Зрозуміло, сліпе копіювання практики країн Західної Європи або Японської держави – не найкраще рішення, проте окремі елементи системи мотивації та заохочення цілком застосовні і в Україні.

Методи і способи мотивації в зарубіжних компаніях більш різноманітні, ніж в українських. Західний підхід поєднує фінансові, матеріальні та нематеріальні стимули. Досвід показує, що ставлення персоналу до обов'язків є дзеркальним відображенням ставлення роботодавця до персоналу. «Улюблений» співробітник працює ефективніше, а працездатність персоналу – запорука успішного готельного бізнесу. Розглянемо деякі підходи, практики і моделі.

Найяскравіші моделі мотивації персоналу розробляють і успішно впроваджують компанії в Японській державі, Федеративній Республіці Німеччина, Сполученому Королівстві Великої Британії і Північної Ірландії, Французькій Республіці. Розберемося, яка система мотивації найефективніша, яка має креативні елементи, на чому концентрують увагу зарубіжні керівники і як застосувати передовий досвід в релях сьогодення в Україні.

До прикладу *Японську модель мотивації персоналу* можна застосувати тільки в суспільстві з сильно розвиненим почуттям громадянської відповідальності та самосвідомістю, де загальні інтереси стоять вище за індивідуальні потреби і яскраво виражена готовність піти на особисті жертви заради загального блага (Jaiswal&etc, 2017). «По-перше, ти служиш імператору (країні), по-друге, – своєму роботодавцю, по-третє – своїй родині. І лише потім можеш подумати про себе». Це стисле формулювання базового принципу мотивації японців, що зберігся з часів феодалізму і слугує основою для корпоративних систем мотивації в сучасній

Японській державі. Ця модель працює в найбільших готельних ланцюгах Японської держави таких як: Prince Hotels Inc, Tokyu Hotels Fujiya Hotel, Keio Plaza Hotel, Associa Hotels & Resorts та The Sunroute Hotel Co. Коли японець ототожнює себе з усією компанією – це не тільки відгомони феодального ладу, а й результат сучасного підходу до мотивації та управління персоналом (Rinawati&etc, 2024). Японська система заохочення експлуатує цю властивість і «прив'язує» гарантії роботи та оплати праці до трудового стажу. Подібний спосіб мотивації мінімізує можливість переходу працівника в іншу фірму. Основний принцип мотивації, якого дотримуються керівники японських корпорацій, і великих готельних ланцюгів: що більший стаж, то вища посада і розмір зарплати. Це означає, що кар'єрне зростання безпосередньо залежить від тривалості роботи на фірму. Професійні здібності, кваліфікація, особисті якості працівника важливі, але без відповідного стажу вертикальний рух у компанії неможливий. Перехід на нове місце роботи «обнуляє» минулі заслуги, а отримати керівну посаду може тільки «свій» співробітник. Як показує дослідження, до основних видів заохочень у японській системі мотивації, крім зростання заробітної плати, включають: премії та бонуси, які виплачуються мінімум раз на півріччя; оплату витрат на дорогу в офіс і додому; медичну страховку для працівника та його сім'ї; часткову оплату житла; позики для придбання нерухомості; навчання у вишах Японії, а також Європи та США; підвищення кваліфікації без відриву від основного місця роботи; корпоративне спілкування. Цікаво й те, що у Японській державі вибудована система активного спілкування, спрямована на ототожнення співробітника з фірмою. «Три кити» системи: офіційне спілкування, корпоративні церемонії та єдине робоче місце (Rinawati&etc, 2024). Японська система мотивації загалом спрямована на згуртування колективу, зміцнення позитивного настрою і посилення зв'язку працівника з компанією.

Британська модель мотивації персоналу передбачає дві системи оплати праці: грошову та акціонерну. Обидві схеми передбачають залежність зарплати співробітників від загального прибутку підприємства. Існує ще схема з «коливною» заробітною платою, яка коливається пропорційно доходам компанії (Rehman&etc,2023). Колективні договори, укладені між британськими працівникам і наймачами, містять норму, яка зобов'язує виплачувати співробітникам частку прибутку компанії. Окрім компанії практикують пайову участь працівників у капіталі, коли працівники викуповують частину акцій компанії й отримують або частину прибутку, або дохід у вигляді відсотків за акціями. Сукупний дохід співробітника за трудової пайової участі складається із зарплати (посадового окладу), премії залежно від ефективності праці та частини прибутку компанії залежно від вкладеного капіталу (Rehman&etc,2023). Впровадження моделі мотивації, заснованої на участі в прибутку, допомогло на 13% збільшити кількість робочих місць у Великій Британії. Притому дохід працівників від частини прибутку компанії становить від трьох до десяти відсотків окладу, а розмір зарплати – на чотири відсотки нижчий, ніж на аналогічних позиціях у компаніях з іншим підходом до оплати праці. Часткова участь персоналу в прибутку компанії відмінно мотивує співробітників будь-якого рангу підвищувати результативність роботи, проявляти невідомий інтерес до бізнес-процесів і створювати в колективі дружню сприятливу атмосферу.

Як приклад, наведемо особливості кадрового менеджменту в InterContinental Hotels Group – одній з найбільших готельних мереж Великобританії, що має понад 6300 готелів більш ніж в 100 країнах світу (Sonmez&ets, 2023). У своєму звіті вони проголосили такі плани щодо своїх співробітників до 2030 року: забезпечити гендерний баланс і подвоїти кількість недостатньо представлених груп у керівництві; розвивати інклюзивну культуру для наших колег, власників та постачальників; підтримувати всіх колег у тому, щоб вони ставили на перше місце добробуту та добробуту інших; виховувати повагу до прав людини та сприяти їх дотриманню права людини (Sonmez&ets, 2023). У компанії є численні форуми, доступні для працівники, на яких вони можуть ділитися своїми думками, зокрема було проведено опитування, яке дозволяє працівникам мережі висловити свої погляди на ключові аспекти роботи в IHG. Заходи, вжиті протягом 2023 року у сфері талантів і кадрового забезпечення призвели до значного суттєве покращення роботи у цих сферах. Важливо й те, що кожна обіцянка підкріплена програмами розробленими для того, щоб дати можливість співробітникам процвітати як на робочому місці, так і за його межами.

У таблиці 1 зробимо узагальнення зарубіжного досвіду креативних напрямків кадрового менеджменту та виокремимо особливості впровадження в середовищі готельного бізнесу в Україні.

Таблиця 1

Креативні напрями кадрового менеджменту

Країна	Креативні напрями кадрового менеджменту	Результати/Ефект	Особливості впровадження
США	Програми «вільного управління графіком» (Self-scheduling)	Підвищення мотивації, зменшення плинності кадрів	Активне використання цифрових платформ
Японія	Система «життєвого працевлаштування» та обміну досвідом	Високий рівень лояльності працівників, низький рівень звільнень	Орієнтація на колективізм та довгострокове планування
Німеччина	Корпоративне наставництво та дуальна освіта	Професійне зростання, скорочення витрат на пошук персоналу	Тісна співпраця з професійними навчальними закладами
Франція	Гейміфікація процесів навчання персоналу	Зростання залученості персоналу до навчального процесу	Застосування сучасних технологій (VR/AR)
Сінгапур	Індивідуалізовані кар'єрні треки та програми «Upskilling»	Зростання продуктивності та задоволення роботою	Державна підтримка через гранти та програми SkillsFuture
Швеція	Гнучкі моделі лідерства та горизонтальні структури управління	Посилення командної роботи, зниження стресу серед персоналу	Орієнтація на довіру та самоврядування
ОАЕ	Мультикультурне навчання та система «культурного інтегратора»	Покращення комунікації в багатонаціональних колективах	Особлива увага до інтеркультурної підготовки

Джерело: узагальнено автором

Таким чином, можна зробити висновок, що європейські моделі мотивації праці персоналу містять в собі креативні напрямки і підходи, що в першу чергу відображається в пошуку талантів та їх всебічному заохоченні, розвитку та підтримці. Що яскраво відображено на прикладах відомих готельних компаній. Тоді як японську модель мотивації персоналу можна застосувати тільки в суспільстві з сильно розвиненим почуттям громадянської відповідальності та самосвідомістю, де загальні інтереси стоять вище за індивідуальні потреби і яскраво виражена готовність піти на особисті жертви заради загального блага.

Як резюме підкреслимо, що аналіз зарубіжного досвіду свідчить про наявність значного потенціалу щодо впровадження креативних практик кадрового менеджменту в українському готельному бізнесі.

Джерела.

1. Дністрянська Н. І., Кушнірук Г. В., Чайка І. М. Побудова бренду роботодавця у готельній індустрії: роль піар-діяльності. *Економіка та суспільство*. Випуск 52/2023, DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-34>
2. Плесан Х. В. Соціокультурні виміри формування успішності професійної діяльності публічних службовців в умовах сьогодення. *Актуальні питання у сучасній науці (Серія «Державне управління»): журнал*. 2023. № 9(15) 2023. 240-257.
3. Abdou S.H. The Impact of HRM Practices on Employee Creativity Through the Mediating Role of Employee Engagement in the Egyptian Hotels Context. *Port Said Journal of Tourism and Hospitality*. 2024. Vol. 3, №. 1. P. 17–35. DOI: 10.21608/pjih.2024.266588.1013.
4. Boonmee J., Singkhala P. Human resource management in the hotel business post-COVID-19. *RMUTI Journal Humanities and Social Sciences*. 2023. Vol. 10, №. 2. P. 78-90.
5. Davern D., Deery M., Jago L. The Influence of Employer Branding in Talent Management in the Hotel Industry. *Irish Business Journal*. 2019. Vol. 12 (1). P. 54-67. URL: <https://sword.cit.ie/irishbusinessjournal/vol12/iss1/3> (дата звернення: 10.05.2025).
6. Easa N.F., Orra H.E. HRM practices and innovation: an empirical systematic review. *International Journal of Disruptive Innovation in Government*. 2021. Vol. 1, №. 1. P. 15–35. DOI: 10.1108/IJDIG-11-2019-0005.
7. Jaiswal D., Dhar R.L. Impact of human resources practices on employee creativity in the hotel industry: The impact of job autonomy. *Journal of Human Resources in Hospitality & Tourism*. 2017. Vol. 16, №. 1. P. 1-21. DOI: 10.1080/15332845.2016.1202035
8. Jotabá M.N., Fernandes C.I., Gunkel M., Kraus S. Innovation and human resource management: a systematic literature review. *European Journal of Innovation Management*. 2022. Vol. 25, No. 6. P. 1-18. DOI: 10.1108/EJIM-07-2021-0330.
9. Rehman M., Mahmood K., Cheema S.M. HRM Practices and Innovation Capabilities in the Hotel Industry: Mediating Role of Human and Social Capital. *International Journal of Management Research and Emerging Sciences*. 2023. Vol. 8, №. 1. P. 1-18
10. Rinawati, P. P. U., Kopong, A. Innovative Human Resource Practices to Improve Work-Life Balance and Talent Retention: Strategic Review and Implementation *International Journal of Management Science and Information Technology*. 2024. №. 49.: URL:<https://lembagakita.org/journal/index.php/IJMSIT/article/view/3252> (дата звернення: 10.05.2025).
11. Sonmez D., Liu L., Mistry T. Recruitment issues in the hospitality industry. *Journal of Hospitality & Tourism Research*. 2023. DOI: 10.1177/21649987231208837

Плецан Христина Василівна

ORCID: 0000-0002-8179-7896

Київський національний університет культури і мистецтв

Якубовський Юрій Андрійович

ПВНЗ «Київський університет культури»

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ, МЕТОДИ ТА ІНСТРУМЕНТИ ОРГАНІЗАЦІЇ СЕРВІСНО-ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК НАПРЯМ ВІДНОВЛЕННЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ ЕКОНОМІКИ НА ШЛЯХУ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

У сучасних умовах ресторанний бізнес виступає не лише важливим сегментом економіки, а й індикатором розвитку культури споживання та впровадження інноваційних рішень в організацію обслуговування. Визначення ефективних концептуальних підходів до управління сервісно-виробничими процесами є критично важливим для підвищення конкурентоспроможності закладів ресторанної індустрії в Україні, особливо в умовах глобалізації та зміни споживчих очікувань.

Так, ресторанний бізнес сьогодні перебуває у стані активного розвитку, що зумовлено зростанням вимог споживачів та посиленням конкуренції. Для закладу «Lviv Croissants» важливо не лише підтримувати якість продукції, а й удосконалювати сервісно-виробничу діяльність, що сприятиме підвищенню ефективності роботи, мотивації персоналу та задоволенню клієнтів. Аналіз сучасного стану ресторанного підприємства в Києві показує тенденції зростання популярності сегменту casual dining, мережових ресторанів та використання інноваційних технологій, що створює нові можливості для розвитку. Загалом мережа має стандартизовану бізнес-модель, що дозволяє зберігати якість сервісу і продукту на всіх точках, забезпечуючи швидкий розвиток і масштабування. Франчайзі отримують підтримку у вигляді навчання, регламентів, маркетингових інструментів та контролю якості.

Для удосконалення ефективності діяльності пропонуємо кейс. Метою кейсу продемонструвати, як стандартизація процесів, ефективне управління людськими ресурсами та підтримка франчайзера сприяють успішній роботі ресторану у франчайзинговій мережі, а також показати результати впровадження такої моделі в Україні. Основна ідея – побудова ефективної сервісно-виробничої діяльності ресторану через впровадження уніфікованих стандартів роботи, навчання персоналу, контролю якості та підтримки франчайзі, що забезпечує стабільність бізнесу і розширення мережі.

На основі аналізу виокремимо такі основні завдання, як: розробка і впровадження стандартів обслуговування та виробництва; організація навчання і розвитку персоналу; забезпечення контролю якості на всіх етапах; підтримка франчайзі у веденні бізнесу; розробка маркетингових стратегій для залучення клієнтів. Відповідно до результатів дослідження сформуємо відповідні принципи функціонування, а саме: стандартизація бізнес-процесів; постійне навчання і підвищення кваліфікації персоналу; жорсткий контроль якості продукції та сервісу; підтримка франчайзі з боку франчайзера; адаптація до локальних умов без втрати загальних стандартів.

На основі аналізу джерел виокремимо технології розвитку людських ресурсів, а саме: електронні платформи для навчання (e-learning); відео-курси та вебінари; мобільні застосунки для контролю і комунікації; CRM-системи для управління персоналом; використання кейс-методів для навчання на реальних прикладах.

Закцентуємо увагу на основних результатах впровадження кейсу, зокрема: розширення мережі ресторанів (приклад: збільшення кількості точок до 70 за 3 роки); підвищення якості обслуговування і задоволеності клієнтів; стандартизація бізнес-процесів, що сприяє швидкому масштабуванню; зростання прибутковості франчайзі завдяки підтримці і контролю; поява конкурентоспроможних франчайзингових моделей, які працюють у різних регіонах країни. Основні результати представимо у концептуальних основах кейсу (табл. 1.)

Таблиця 1

Концептуальні основи кейсу

Елемент	Опис	Вплив на ефективність
Стандарти обслуговування	Чіткі регламенти для персоналу	Забезпечують високу якість сервісу
Навчання персоналу	Регулярні тренінги, Книга франчайзі	Підвищують професіоналізм і мотивацію
Контроль якості	Візити контролерів, таємні покупці	Підтримують репутацію мережі
Підтримка франчайзі	Консультації, маркетинг, допомога у відкритті	Зменшує ризики і сприяє розвитку бізнесу
Маркетингові інструменти	Рекламні кампанії, брендбук	Залучають клієнтів і підвищують впізнаваність
Адаптація до локальних умов	Можливість невеликих змін без втрати стандартів	Забезпечує конкурентоспроможність у різних регіонах

Узагальнено автором

Аналіз ключових елементів франчайзингової системи свідчить про їх комплексний вплив на ефективність діяльності мережі. По-перше, чітко визначені стандарти обслуговування виступають фундаментом для забезпечення високої якості сервісу, що є критично важливим для формування позитивного споживчого досвіду та лояльності клієнтів. По-друге, регулярне навчання персоналу, включно з використанням спеціалізованої документації, такої як Книга франчайзі, значно підвищує професіоналізм і мотивацію співробітників, що безпосередньо впливає на рівень обслуговування та ефективність роботи.

Контроль якості, реалізований через візити контролерів та застосування методу таємних покупців, є дієвим механізмом підтримки репутації мережі, що дозволяє своєчасно виявляти і усувати недоліки, забезпечуючи стабільність стандартів. Важливою складовою успішної франчайзингової моделі є підтримка франчайзі, яка включає консультації, маркетингову підтримку та допомогу у відкритті нових точок. Такий підхід знижує ризики для партнерів і стимулює розвиток бізнесу, сприяючи розширенню мережі. Відповідно маркетингові інструменти, зокрема рекламні кампанії та брендбук, відіграють ключову роль у залученні клієнтів і підвищенні впізнаваності бренду, що є необхідним для конкурентоспроможності на ринку. Нарешті, можливість адаптації франчайзингових стандартів до локальних умов без втрати їхньої цілісності забезпечує гнучкість і дозволяє ефективно конкурувати в різних регіонах, враховуючи специфіку місцевого ринку.

Отже, інтеграція зазначених елементів створює синергетичний ефект, який підвищує загальну ефективність франчайзингової системи, забезпечує стабільність розвитку та конкурентоспроможність мережі на довгострокову перспективу.

Джерела.

1. Шевченко О. О., Бирик В. Ю. Інноваційні напрямки удосконалення діяльності підприємства індустрії гостинності. *Інтеграція науки і освіти: розвиток культурних і креативних індустрій*. Київський національний університет технологій та дизайну. 2023.
2. Шквиря Н.А. Маркетингові дослідження поведінки споживачів ресторанних послуг. *Галицький економічний вісник*, 2022, 1(74), С. 171-176.
3. Doorley John, Garcia Helio Fred. Reputation Management. *The Key to Successful Public Relations and Corporate Communications*. 2023. Publisher: Routledge; 2 ed. 456 p.
4. Lies J. Aesthetics Rising from Beauty to Reputation Management. *Corp Reputation Rev* (2020). URL: <https://doi.org/10.1057/s41299-019-00094-w> (дата звернення 10.06.2025).
5. Pletsan K., Kozlovskiy Y., Tkachenko T., Dmitrenko G, Verezomska I, Irtysheva I. Creative industries in the socio-cultural space. *Journal of Interdisciplinary Research*. 2021. No 11/02/XXII. (VOL. 11, ISSUE 2, SPECIAL ISSUE XXII.), Vol. 29. p. 124-128. URL: http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/110222/papers/A_22.pdf

Юлія Боруцька

Кандидат геологічних наук, доцент

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького

Стефанія Рибак

Відокремлений структурний підрозділ «Львівський фаховий коледж

Львівського національного університету природокористування»

Тетяна Янкова

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького

КОНЦЕПЦІЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНІЙ ІНДУСТРІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ВИКЛИКИ ТА РІШЕННЯ НА ПРИКЛАДІ АВСТРІЇ

Екологічна безпека у контексті туристично-рекреаційної індустрії Європейського Союзу трактується як системна здатність суспільства зберігати природні основи життєдіяльності людини та функціонування економіки, зокрема туризму, у межах екологічної стійкості. Це не лише захищеність від загроз деградації довкілля, а й створення передумов для сталого розвитку та міжгенераційного добробуту.

У політичній і безпековій доктрині ЄС екологічна безпека розглядається як частина стратегічної стабільності: кліматичні зміни, втрати біорізноманіття, забруднення повітря та води визнані потужними факторами дестабілізації. Зокрема, Європейська комісія класифікує ці явища як «multipliers of threats», що можуть каталізувати міграційні, економічні, політичні кризи.

За даними Європейського агентства з навколишнього середовища (ЕЕА), у 2022 році понад 96% міського населення ЄС проживало в умовах перевищення гранично допустимих рівнів забруднення повітря, що спричинило близько 239 тис. передчасних смертей. Економічні збитки від екстремальних погодних явищ у 2021-2023 рр. склали понад 161 млрд євро, а їхній вплив поширився на сільське господарство, туризм, аквакультуру та житлову інфраструктуру.

У відповідь на ці виклики ЄС реалізує Європейський зелений курс (Green Deal) – багатокомпонентну політику, що передбачає:

- досягнення кліматичної нейтральності до 2050 року;
- зменшення викидів на 55% до 2030 року;
- відокремлення економічного зростання від використання природних ресурсів;
- розвиток «зеленої» економіки та циркулярного виробництва;
- збалансований перехід для регіонів і громад.

Австрія – одна з країн-лідерок у сфері екологічної трансформації туризму. Її національна політика орієнтована на досягнення вуглецевої нейтральності до 2040 року (раніше, ніж загальна ціль ЄС). В основі екологічної безпеки в туристичній галузі країни лежать:

- оцінка впливу на довкілля (ОВД) для всіх великих інфраструктурних проєктів;
- національна кліматична стратегія з секторальними цілями (енергетика, транспорт, туризм);
- інтеграція екологічного моніторингу в усіх етапах туристичного планування.

Проте Австрія стикається з низкою проблем, серед яких варто виділити наступні:

• транспортні викиди залишаються на високому рівні, незважаючи на розвиток громадського та електротранспорту. Туризм у гірських регіонах провокує інтенсивне використання приватних авто та авіапелерьотів;

• масовий зимовий туризм у регіонах Тіролю, Зальцбургу та Форарльбергу призводить до знищення природних середовищ через будівництво канатних доріг, трас і готелів;

• у пікові сезони (зима і літо) споживання води, електроенергії та утворення відходів зростає в 2–3 рази порівняно з середніми показниками. За даними ЕЕА, у деяких регіонах на душу туриста припадає понад 600 кг твердих побутових відходів на місяць (рис. 1, 2).

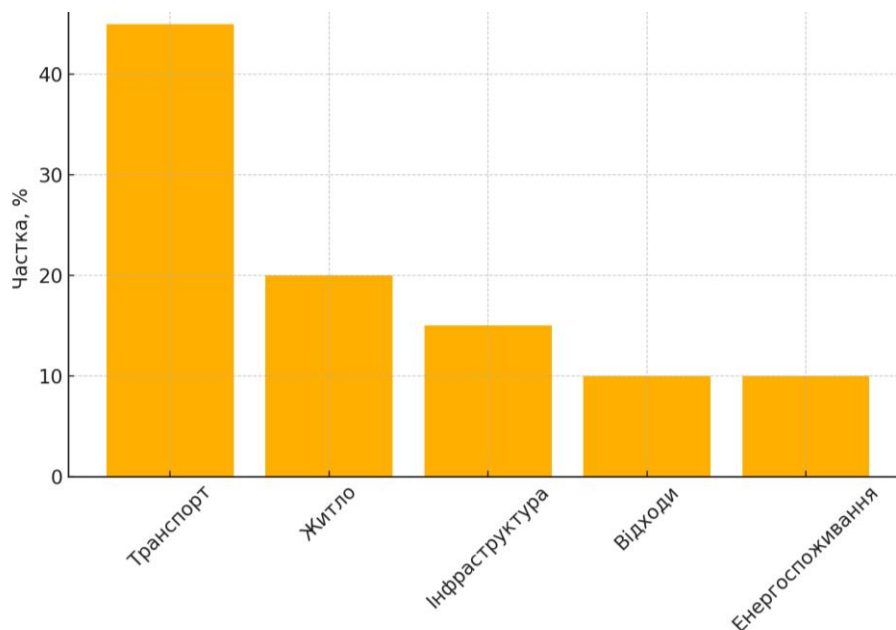

Рис. 1. Джерела викидів CO₂ у туристичному секторі Австрії

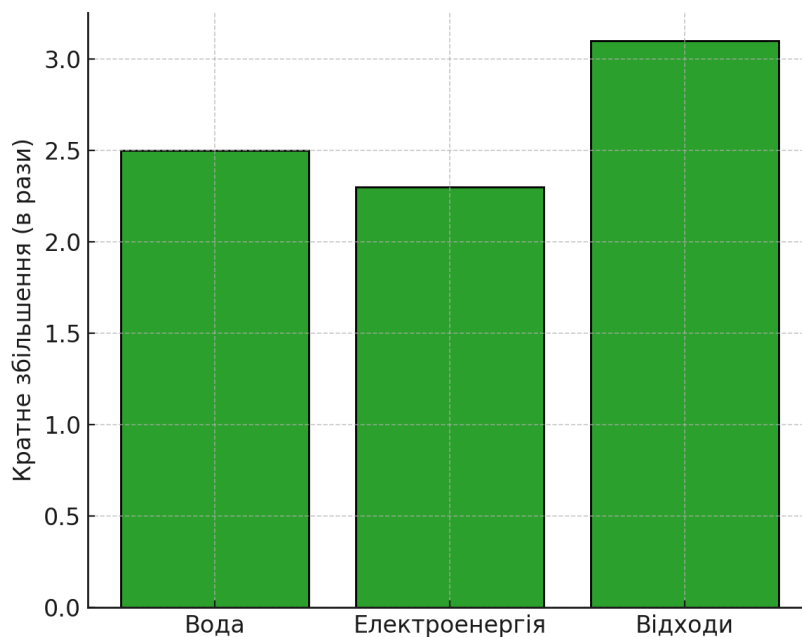

Рис. 2. Зростання споживання ресурсів у туристично-рекреаційних регіонах Австрії (піковий сезон)

Основними джерелами антропогенного навантаження, спричиненого туристично-рекреаційною діяльністю в Австрії, є (рис. 3):

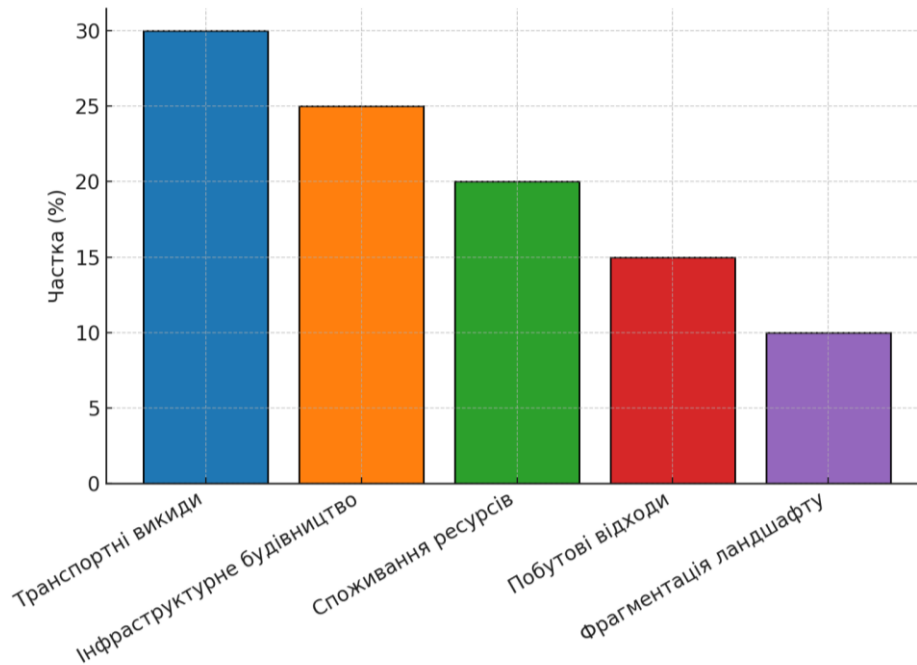

Рис. 3. Основні джерела впливу на довкілля від туристично-рекреаційної діяльності в Австрії

Австрія впроваджує широкий спектр сталих ініціатив, до яких відносяться:

1. Програма Green Tourism:

- підтримка еко-сертифікованих готелів (EU Ecolabel, Österreichisches Umweltzeichen);
- використання відновлюваної енергії та зменшення споживання води;
- енергоефективне будівництво та реконструкція туристичних об'єктів.

2. Розвиток сталого транспорту:

- електрифікація залізниць;
- прокат електровелосипедів у гірських регіонах;
- обмеження приватного транспорту у природоохоронних зонах.

3. Цифровізація моніторингу:

- використання IoT для контролю за споживанням ресурсів;
- геоінформаційні системи для виявлення зон екологічного ризику;
- інтеграція «розумних» систем управління відходами.

4. Екологічна освіта та просвітництво:

- активні кампанії серед туристів щодо збереження природи;
- участь громад у сталому управлінні курортами;
- просування концепції «відповідального туризму» [1-3].

Екологічна безпека стала центральною складовою політики сталого розвитку туристично-рекреаційної індустрії в ЄС, а приклад Австрії демонструє можливості для ефективної адаптації до глобальних викликів. Інтеграція екологічних стандартів, розвиток «зелених» технологій і нові моделі споживання сприяють збереженню природної спадщини та зменшенню антропогенного впливу туристично-рекреаційної діяльності. Такий досвід може бути адаптований і в інших країнах, зокрема в Україні, для формування екологічно свідомої туристичної політики.

Джерела.

1. Європейська комісія. The European Green Deal: Communication from the Commission [Електронний ресурс]. Brussels, 11.12.2019. COM(2019) 640 final. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52019DC0640>.
2. OECD. Tourism Trends and Policies 2022: Austria country profile. OECD Publishing, 2022. 28 p. URL: <https://www.oecd.org/cfe/tourism>.
3. UNEP. Sustainable tourism and climate action: Guidelines and recommendations. Nairobi: United Nations Environment Programme, 2021. 56 p.

УДК 341.324(043.2)

Гошій Марія-Ліза

Київський авіаційний інститут

Науковий керівник: Ольга Стрельцова, доктор юридичних наук, доцент,
Київський авіаційний інститут

ПРАВОВА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ОКУПАЦІЇ В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ

У наш час питання військової окупації знову відновилося та стало надзвичайно важливим: ми щодня бачимо приклади нових збройних конфліктів, серед яких – повномасштабне вторгнення росії в Україну, анексія Криму і окупація частин Донбасу. Вивчаючи правове регулювання окупації, ми поринаємо у норми міжнародного гуманітарного права та загального міжнародного права, які визначають рамки дій для держав-окупантів. У цій роботі я прагну всебічно дослідити саме поняття «окупації», проаналізувати ключові правові акти, що її регламентують, окреслити права й обов'язки окупаційної влади, а також з'ясувати, як міжнародне право реагує на випадки незаконної окупації.

За Гаазькими нормами 1907 року окупація – це коли ворожі війська фактично перебувають на чужій території, але не змінюють її суверенітет на законних підставах. У статті 42 Гаазької конвенції IV говориться, що земля вважається окупованою з того моменту, як вона опинилася під контролем ворожої армії. Важливо наголосити, що цей стан тимчасовий: Нюрнберзький трибунал у 1948 році чітко зауважив, що окупаційна влада не стає власником чужої території, а лише здійснює «відключений та тимчасовий фактичний контроль». Перш ніж переходити до правових наслідків, варто зрозуміти, чим саме військова окупація відрізняється від будь-якої фази збройного конфлікту. Режим окупації – це не просто продовження бойових дій, а окремий стан, який встановлюється в певний час та в чітко визначеному місці. До характерних ознак окупації належить постійний контроль іноземних військ над територією, припинення масштабних бойових операцій на цій же території та поступове відновлення мінімального рівня порядку й безпеки для населення. Водночас поява цих ознак не означає, що конфлікт остаточно завершився – військова окупація за своєю суттю займає проміжну позицію між війною та миром.

Основними міжнародно-правовими документами, які визначають правила поведінки під час окупації, є Гаазька конвенція IV від 1907 року та Женевські конвенції 1949 року. Гаазька конвенція IV у статті 42 пояснює, коли саме територія вважається окупованою, а стаття 43 зобов'язує окупаційну владу відновлювати громадський порядок і водночас поважати діючі на місці закони. А от, четверта Женевська конвенція прямо поширює свої норми на будь-яку окупацію навіть за відсутності збройного опору та створює спеціальний правовий статус «захищених осіб», встановлюючи для окупанта низку обов'язків щодо їхнього захисту. Додатковий протокол I 1977 року деталізує режим окупації, але він досі не ратифікований багатьма державами, зокрема США. Нарешті, непорушність кордонів та заборона агресії закріплені в Статуті ООН, що є основою для визнання незаконними будь-яких спроб силового захоплення території.

Міжнародне гуманітарне право накладає на окупаційну владу чимало відповідальних завдань щодо захисту місцевого населення та у дотриманні прав держави, чій території було окуповано. Зокрема, відповідно до статті 43 Гаазької конвенції, окупант повинен докласти всіх зусиль, щоб відновити та підтримувати

громадський порядок, але при цьому не порушувати чинні в країні закони. У свою чергу четверта Женевська конвенція підкреслює необхідність захисту цивільних осіб: стаття 27 нагадує окупантам про їхній обов'язок поводитися з людьми з гідністю й забороняє будь-яке насильство або приниження. Додатково, згідно зі статтею 49, заборонено примусово виселяти або переміщати власне цивільне населення на окуповану землю. Окупаційна влада також не має права примусово зтягувати місцевих жителів у бойові дії або кардинально змінювати їхню законодавчу систему, а навпаки – мусить подбати про забезпечення найважливіших потреб – харчування, медичне обслуговування та безпеку. Фактично, роль окупанта полягає в тому, щоб миттєво стати адміністративним управителем чужої території, керуватися існуючими нормативами та захищати людей відповідно до міжнародних стандартів.

Сьогодні питання, чи є окупація та анексія територій законними, знову стоять дуже гостро. Взяття Криму росією в 2014 році майже всі держави світу визнали неправомірним: Генеральна Асамблея ООН у резолюції 68/262 від 27 березня 2014 року чітко підтвердила, що кордони України – це непорушна річ, а результати кримського «референдуму» – юридично нікчемні. Не менш різко засуджено силове змінення статусу територій у низці резолюцій Ради Безпеки та Генасамблеї ООН. А ще приклад Близького Сходу: міжнародна спільнота не визнає легітимності ізраїльської окупації Західного берега річки Йордан та сектора Газа, насамперед через порушення заборони на примусове переселення цивільного населення, закріпленої в Женевській конвенції. Загалом будь-які спроби анексії чи продовження окупації без згоди законного власника зустрічають із засудженням і кваліфікуються як порушення міжнародного права.

Уявимо, що держава вторглася на чужу землю без будь-якого правового обґрунтування — таку окупацію світ вважає незаконною та карає за неї. За Статутом ООН (стаття 2) і усталеними нормами міжнародного права застосування сили проти територіальної цілісності інших держав категорично заборонено. Якщо окупація зтягується без жодного легального виправдання, це розцінюється як порушення *jus ad bellum* — права на ведення війни — та правил окупаційного режиму. Крім того, згідно з Рекомендаціями ОПГМДП (2001 р.), країна, що продовжує акт агресії, автоматично вчиняє «тривале порушення», яке необхідно негайно припинити і відшкодувати всі завдані збитки. Навіть коли окупація є незаконною з погляду *jus ad bellum*, вона все одно підпадає під регулювання міжнародного гуманітарного права — тобто окупант має дотримуватися всіх його норм. Отже, держава-окупант зобов'язана припинити агресію і повернути контроль над територією, а постраждала сторона може вимагати компенсації. Міжнародні суди та організації наполягають на тому, щоб окупант повернув захоплені землі, відновив права населення і поніс відповідальність за порушення.

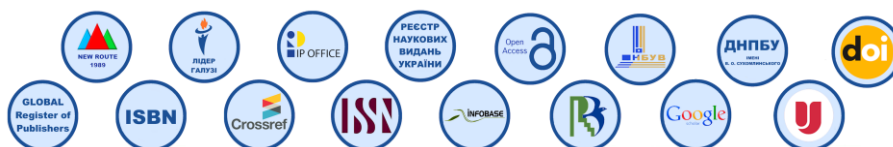
Висновок. У міжнародному праві питання окупації відбувається за чітко визначеними правилами, перш за все закріпленими в Гаазьких конвенціях 1907 року та Женевських конвенціях 1949 року з їхніми додатковими протоколами. Суть окупації полягає в тому, що іноземні збройні сили фактично контролюють територію, не змінюючи при цьому її суверенного статусу. Водночас на окупаційну владу покладається низка обов'язків: відновити й підтримувати порядок, захищати місцеве населення і дотримуватися наявного на цій території законодавства. Усі випадки тривалого перебування збройних сил на чужій землі розглядаються як порушення заборони захоплення територій силою – і внаслідок цього держава-окупант несе міжнародну відповідальність за порушення Статуту ООН та норм гуманітарного права. Сучасні приклади, зокрема окупація Криму, показують, що світова спільнота рішуче засуджує такі дії й вимагає відновлення справедливості відповідно до міжнародних норм.

Джерела.

1. Гаазька конвенція IV (закони і звичаї сухопутної війни), 18 жовтня 1907 р.
2. Поняття і зміст режиму окупації у міжнародному праві. Макаров І.М. УДК 340 <https://vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc3/34.pdf>
3. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН 68/262 «Територіальна цілісність України» (27 березня 2014 р.).
4. Конвенція (IV) про захист цивільного населення під час війни, 12 серпня 1949 р. (Четверта Женевська конвенція).
5. Додатковий протокол I до Женевських конвенцій 1949 р. (1977).

Наукове видання
ADVANCED TOP TECHNOLOGY
Науковий журнал
Електронне видання
№ 10
ISSN 3041-1998 (online), DOI: 10.61718/att
Видання змішаними мовами
Відповідальний секретар – Кучина Т. І.
Формат 60x90 1/8, А4. Гарнітура «Times New Roman»
Авторські аркуші – 3,2
Creative Commons Attribution License

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції: ДК № 8013 від 22.11.2023. Зареєстровано у Global Register of Publishers. Ідентифікатор видавця 7886. Видавець СГ НТМ «Новий курс» (наукова установа) Пр. Перемоги, 77, оф. 179, м. Харків, 61174, Україна. Тел.: +380500301905, +380962250903. Telegram, Viber: +380970440309 Сайт: www.newroute.org.ua

Запрошуємо! Національна академія наук і мистецтв України www.newroute.org.ua/nanmu

Наші пропозиції

Збірник «Соціально-гуманітарний вісник» www.newroute.org.ua/sgv
Журнал «Креативний простір» www.newroute.org.ua/crp
Часопис «Нотатки сучасної науки» www.newroute.org.ua/nsn
Журнал «Advanced top technology» www.newroute.org.ua/att
Колективна монографія www.newroute.org.ua/kmnk
Підвищення кваліфікації www.newroute.org.ua/pkv
Видавництво www.newroute.org.ua/pub
Творчі конкурси www.newroute.org.ua/art
Наукові конкурси www.newroute.org.ua/sci

Присднуйтеся

Підписка <http://surl.li/vvfqkp>
Фейсбук-сторінка www.facebook.com/newroute1989
Телеграм <https://t.me/newroute1989>
Інстаграм www.instagram.com/newroute1989
Вайбер <http://surl.li/nbtqz>
X <https://x.com/newroute1989>
Фейсбук-група www.facebook.com/groups/secnr

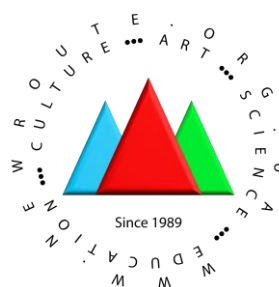
Будемо раді подальшій співпраці!

НОВИЙ КУРС • WWW.NEWROUTE.ORG.UA

НАНМ УКРАЇНИ • WWW.NEWROUTE.ORG.UA/NANMU

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК І МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНА
НАУКОВО-ТВОРЧА МАЙСТЕРНЯ «НОВИЙ КУРС»

НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

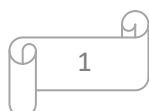
ПРОГРАМА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(21-23 червня 2025 року)

Харків, 2025

Національна академія наук і мистецтв України www.newroute.org.ua/nanmu • Збірник «Соціально-гуманітарний вісник» www.newroute.org.ua/sgv • Журнал «Креативний простір» www.newroute.org.ua/crp • Часопис «Нотатки сучасної науки» www.newroute.org.ua/nsn • Журнал «Advanced top technology» www.newroute.org.ua/att • Колективна монографія www.newroute.org.ua/kmnk • Підвищення кваліфікації www.newroute.org.ua/pkv • Видавництво www.newroute.org.ua/pub • Творчі конкурси www.newroute.org.ua/art • Наукові конкурси www.newroute.org.ua/sci Репозитарій www.newroute.org.ua/rep

УДК 001
Н73

Новітні технології сучасного суспільства: програма науково-практичної конференції (21-23 червня 2025 р.) / НАНМ України, СГ НТМ «Новий курс». – Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2025. – 5 с.

Опубліковано на основі ліцензії Creative Commons Attribution License

© НАНМ України, 2025
© СГ НТМ «Новий курс», 2025

ОРГАНІЗАТОР

Національна академія наук і мистецтв України, Україна www.newroute.org.ua/nanmu
Соціально-гуманітарна науково-творча майстерня «Новий курс», Україна www.newroute.org.ua

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Кучин Сергій Павлович, доктор економічних наук, професор, академік Національної академії наук вищої освіти України (голова організаційного комітету).
Акіншина Ірина Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент.
Березовська-Чміль Олена Борисівна, кандидат політичних наук, доцент.
Внукова Ольга Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент.
Гетьман Ірина Анатоліївна, кандидат технічних наук, доцент.
Гришко Світлана Вікторівна, кандидат географічних наук, доцент.
Доброєр Наталія Вікторівна, кандидат культурології, доцент.
Дубовик Наталія Анатоліївна, кандидат політичних наук, доцент.
Єрошенко Олена Віталіївна, кандидат мистецтвознавства, доцент.
Карпинський Борис Андрійович, доктор економічних наук, професор.
Кислюк Любов Вікторівна, канд. наук із соціальних комунікацій, доцент.
Кожедуб Олена Василівна, кандидат соціологічних наук, доцент.
Коробчук Людмила Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент.
Кучин Павло Захарович, заслужений артист України.
Кучина Тетяна Ігорівна, магістр (відповідальний секретар).
Мкртічян Оксана Альбертівна, доктор педагогічних наук, професор.
Пашкова Надія Ігорівна, кандидат філологічних наук, доцент.
Підлісна Ольга Вікторівна, кандидат мистецтвознавства, доцент.
П'ятакова Галина Павлівна, доктор педагогічних наук, професор.
Рассомахіна Ольга Андріївна, кандидат юридичних наук, доцент.
Сафонова Наталія Анатоліївна, кандидат філологічних наук, доцент.
Стефанишин Олена Василівна, кандидат історичних наук, доцент.
Сторож Олена Василівна, кандидат психологічних наук, доцент.
Тарасюк Лариса Сергіївна, доктор філософських наук, професор.
Федоренко Микола Олександрович, кандидат філософських наук, доцент.
Харченко Артем Вікторович, кандидат історичних наук, доцент.
Хожило Ірина Іванівна, доктор наук з державного управління, кандидат медичних наук.
Ціватий Вячеслав Григорович, кандидат історичних наук, доцент, заслужений працівник освіти України.
Шевчук Інна Володимирівна, доктор наук з державного управління, професор.
Шептуха Олена Михайлівна, кандидат економічних наук, доцент.
Штулер Ірина Юріївна, доктор економічних наук, професор.

ПРО КОНФЕРЕНЦІЮ

За результатами проведення конференції та оприлюднення рукописів, учасники отримують електронний сертифікат (30 годин – 1 ECTS credits). Сертифікати оприлюднюються за адресою www.newroute.org.ua (згідно Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800). За результатами проведення конференції оприлюднюється науковий журнал «Advanced top technology» www.newroute.org.ua/att. Розміщення публікації автора у науковому журналі є підтвердженням участі автора у конференції. Публікація у науковому журналі є науковою працею, яка опублікована у вітчизняному електронному науковому періодичному виданні та підтверджує апробацію наукових досліджень автора. У науковому журналі розміщуються наукові публікації за повним переліком галузей знань. Автори несуть відповідальність за зміст (авторство та самостійність досліджень), точність та достовірність викладеного матеріалу. Редакція може не поділяти точку зору авторів.

ТЕМАТИКА КОНФЕРЕНЦІЇ

Освіта, фізична культура і спорт.
 Культура, мистецтво та гуманітарні науки.
 Соціальні науки, журналістика та інформація.
 Бізнес, адміністрування та право.
 Природничі науки, математика та статистика.
 Інформаційні технології, інженерія, виробництво та будівництво.
 Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина.
 Охорона здоров'я та соціальне забезпечення.
 Готельно-ресторанна справа, транспорт, туризм та рекреація.
 Безпека, правоохоронна діяльність та оборона.

СЕКЦІЇ ТА УЧАСНИКИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Освіта, фізична культура та спорт, культура та мистецтво, гуманітарні та соціальні науки

Зайко Леся Яківна, Свинарчук Тетяна Вадимівна

**НЕФОРМАЛЬНА ТА ІНФОРМАЛЬНА ОСВІТА ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ
 КВАЛІФІКАЦІЇ ТА НАБУТТЯ ДОДАТКОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ**

Лисенко Ірина Анатоліївна

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ У СФЕРІ СПОРТИВНОГО
 МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ**

Опаріна Аліна

**ІНКЛЮЗИВНА ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА В УМОВАХ ВІЙНИ: СТРАТЕГІЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ
 ДОСТУПНОСТІ ТА НАСТУПНОСТІ НАВЧАННЯ**

Заруцька С. М.

**ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ ЗАРУБІЖНОЇ
 ЛІТЕРАТУРИ**

Бізнес, адміністрування та право, безпека, готельно-ресторанна справа, туризм та рекреація

Атауш Анастасія Євгенівна

ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ: АВТОРСЬКІ ПРАВА, ПАТЕНТИ, ТОРГОВІ МАРКИ

Калацький Богдан Сергійович

**ЩОДО ДОТРИМАННЯ КОНСТИТУЦІЙНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ПРАВОВОГО
 РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ**

Цевух Андрій Ігорович

**ПРАВОВА АРХІТЕКТУРА ГЛОБАЛЬНОГО МИРУ: ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА ЯК ОСНОВА
 ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ТА ПРОТИДІЇ ІБРИДНИМ ЗАГРОЗАМ**

Опанасенко С. І.

**ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ МАРКЕТИНГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ РОЗВИТКУ РИНКУ
 ПОСЛУГ В СЕРЕДОВИЩІ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ**

Плецан Христина Василівна, Васильків Анастасія Степанівна

ОЦІНКА ІННОВАЦІЙНОГО ПІДХОДУ ЩОДО РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНОГО ТУРИЗМУ
В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

Плецан Христина Василівна, Будім Вероніка Тарасівна

КЕЙС ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ В ТУРИСТИЧНОМУ
БІЗНЕСІ В УКРАЇНІ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Плецан Христина Василівна, Ковальчук Олександр Андрійович

CREATIVE TECHNOLOGIES AS A CATALYST FOR FORMING A POSITIVE REPUTATION OF
TOURIST ENTERPRISES IN UKRAINE

Плецан Христина Василівна, Устименко Дмитро Олександрович

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ КРЕАТИВНИХ НАПРЯМІВ КАДРОВОГО
МЕНЕДЖМЕНТУ ЯК ВЕКТОРУ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВА В ГОТЕЛЬНОМУ БІЗНЕСІ

Плецан Христина Василівна, Якубовський Юрій Андрійович

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ, МЕТОДИ ТА ІНСТРУМЕНТИ ОРГАНІЗАЦІЇ СЕРВІСНО-
ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК НАПРЯМ ВІДНОВЛЕННЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ ЕКОНОМІКИ НА
ШЛЯХУ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Юлія Боруцька, Стефанія Рибак, Тетяна Янкова

КОНЦЕПЦІЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНІЙ ІНДУСТРІЇ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ВИКЛИКИ ТА РІШЕННЯ НА ПРИКЛАДІ АВСТРІЇ

Гошій Марія-Ліза

ПРАВОВА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ОКУПАЦІЇ В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ

НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ
СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА
ПРОГРАМА НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

(21-23 червня 2025 року)

Видання змішаними мовами

Відповідальний секретар – Кучина Т. І.

Формат 60x90 1/8, А4. Гарнітура «Times New Roman»

Авторські аркуші – 0,2

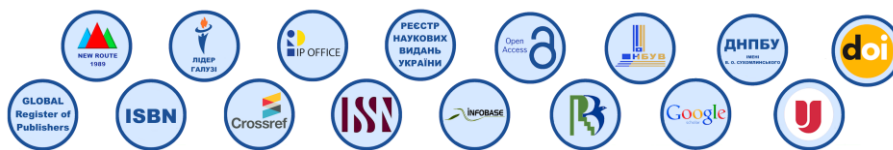
Creative Commons Attribution License

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і
розповсюджувачів видавничої продукції:

ДК № 8013 від 22.11.2023. Зареєстровано у Global
Register of Publishers. Ідентифікатор видавця 7886.

Видавець СГ НТМ «Новий курс» (наукова установа)
Пр. Перемоги, 77, оф. 179, м. Харків, 61174, Україна.

Тел.: +380500301905, +380962250903. Telegram, Viber:
+380970440309 Сайт: www.newroute.org.ua

Запрошуємо! Національна академія наук і мистецтв України www.newroute.org.ua/nanmu

Наші пропозиції

Збірник «Соціально-гуманітарний вісник» www.newroute.org.ua/sgv

Журнал «Креативний простір» www.newroute.org.ua/crp

Часопис «Нотатки сучасної науки» www.newroute.org.ua/nsn

Журнал «Advanced top technology» www.newroute.org.ua/att

Колективна монографія www.newroute.org.ua/kmnk

Підвищення кваліфікації www.newroute.org.ua/pkv

Видавництво www.newroute.org.ua/pub

Творчі конкурси www.newroute.org.ua/art

Наукові конкурси www.newroute.org.ua/sci

Присднуйтесь

Підписка <http://surl.li/vvfqkp>

Фейсбук-сторінка www.facebook.com/newroute1989

Телеграм <https://t.me/newroute1989>

Інстаграм www.instagram.com/newroute1989

Вайбер <http://surl.li/nbtqz>

X <https://x.com/newroute1989>

Фейсбук-група www.facebook.com/groups/secnr

Будемо раді подальшій співпраці!

СЕРТИФІКАТ

A/2025/10/001

Атауш Анастасія Євгенівна

Підтверджується:

- участь у науково-практичній конференції «Новітні технології сучасного суспільства», 21-23 червня 2025 року.
- публікація у науковому періодичному виданні Науковий журнал «Advanced top technology» № 10, ISSN 3041-1998, DOI: 10.61718/att
- підвищення кваліфікації шляхом індивідуальної форми самоосвіти та неформальної освіти.

*Досягнуті результати підвищення кваліфікації:
розвиток загальних та спеціальних компетентностей
з метою забезпечення якості освіти та професійного розвитку.*

Форма участі: інституційна.

Обсяг: 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Харків, Україна.

Національна академія наук і мистецтв України.

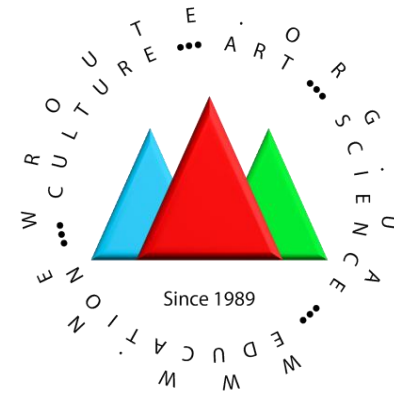
Наукова установа СГ НТМ «Новий курс».

www.newroute.org.ua

info@newroute.org.ua

23.06.2025

Відповідальний секретар, Тетяна КУЧИНА

СЕРТИФІКАТ

A/2025/10/002

Будім Вероніка Тарасівна

Підтверджується:

- участь у науково-практичній конференції «Новітні технології сучасного суспільства», 21-23 червня 2025 року.
- публікація у науковому періодичному виданні Науковий журнал «Advanced top technology» № 10, ISSN 3041-1998, DOI: 10.61718/att
- підвищення кваліфікації шляхом індивідуальної форми самоосвіти та неформальної освіти.

*Досягнуті результати підвищення кваліфікації:
розвиток загальних та спеціальних компетентностей
з метою забезпечення якості освіти та професійного розвитку.*

Форма участі: інституційна.

Обсяг: 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Харків, Україна.

Національна академія наук і мистецтв України.

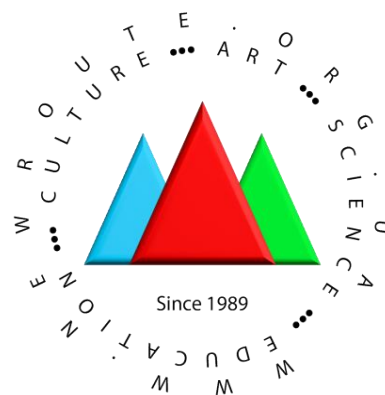
Наукова установа СГ НТМ «Новий курс».

www.newroute.org.ua

info@newroute.org.ua

23.06.2025

Відповідальний секретар, Тетяна КУЧИНА

СЕРТИФІКАТ

A/2025/10/003

Васильків Анастасія Степанівна

Підтверджується:

- участь у науково-практичній конференції «Новітні технології сучасного суспільства», 21-23 червня 2025 року.
- публікація у науковому періодичному виданні Науковий журнал «Advanced top technology» № 10, ISSN 3041-1998, DOI: 10.61718/att
- підвищення кваліфікації шляхом індивідуальної форми самоосвіти та неформальної освіти.

*Досягнуті результати підвищення кваліфікації:
розвиток загальних та спеціальних компетентностей
з метою забезпечення якості освіти та професійного розвитку.*

Форма участі: інституційна.

Обсяг: 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Харків, Україна.

Національна академія наук і мистецтв України.

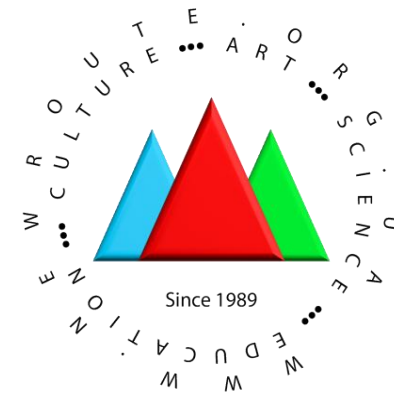
Наукова установа СГ НТМ «Новий курс».

www.newroute.org.ua

info@newroute.org.ua

23.06.2025

Відповідальний секретар, Тетяна КУЧИНА

СЕРТИФІКАТ

A/2025/10/004

Гошій Марія-Ліза

Підтверджується:

- участь у науково-практичній конференції «Новітні технології сучасного суспільства», 21-23 червня 2025 року.
- публікація у науковому періодичному виданні Науковий журнал «Advanced top technology» № 10, ISSN 3041-1998, DOI: 10.61718/att
- підвищення кваліфікації шляхом індивідуальної форми самоосвіти та неформальної освіти.

*Досягнуті результати підвищення кваліфікації:
розвиток загальних та спеціальних компетентностей
з метою забезпечення якості освіти та професійного розвитку.*

Форма участі: інституційна.

Обсяг: 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Харків, Україна.

Національна академія наук і мистецтв України.

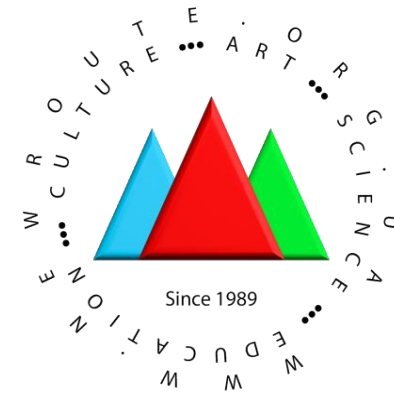
Наукова установа СГ НТМ «Новий курс».

www.newroute.org.ua

info@newroute.org.ua

23.06.2025

Відповідальний секретар, Тетяна КУЧИНА

Ліза

СЕРТИФІКАТ

A/2025/10/005

Зайко Леся Яківна

Підтверджується:

- участь у науково-практичній конференції «Новітні технології сучасного суспільства», 21-23 червня 2025 року.
- публікація у науковому періодичному виданні Науковий журнал «Advanced top technology» № 10, ISSN 3041-1998, DOI: 10.61718/att
- підвищення кваліфікації шляхом індивідуальної форми самоосвіти та неформальної освіти.

*Досягнуті результати підвищення кваліфікації:
розвиток загальних та спеціальних компетентностей
з метою забезпечення якості освіти та професійного розвитку.*

Форма участі: інституційна.

Обсяг: 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Харків, Україна.

Національна академія наук і мистецтв України.

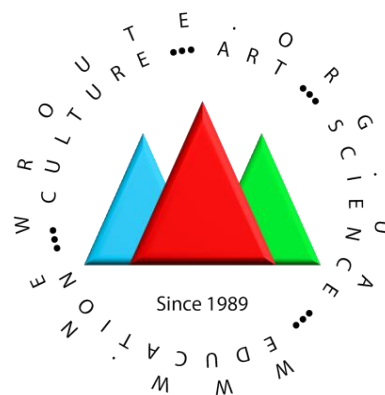
Наукова установа СГ НТМ «Новий курс».

www.newroute.org.ua

info@newroute.org.ua

23.06.2025

Відповідальний секретар, Тетяна КУЧИНА

СЕРТИФІКАТ

A/2025/10/006

Заруцька С. М.

Підтверджується:

- участь у науково-практичній конференції «Новітні технології сучасного суспільства», 21-23 червня 2025 року.
- публікація у науковому періодичному виданні Науковий журнал «Advanced top technology» № 10, ISSN 3041-1998, DOI: 10.61718/att
- підвищення кваліфікації шляхом індивідуальної форми самоосвіти та неформальної освіти.

*Досягнуті результати підвищення кваліфікації:
розвиток загальних та спеціальних компетентностей
з метою забезпечення якості освіти та професійного розвитку.*

Форма участі: інституційна.

Обсяг: 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Харків, Україна.

Національна академія наук і мистецтв України.

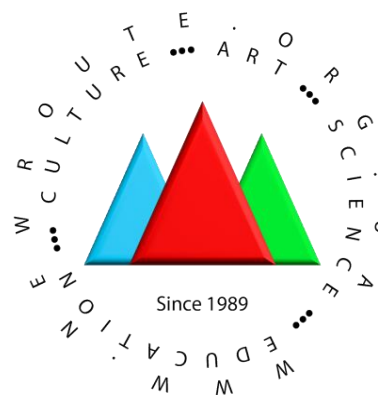
Наукова установа СГ НТМ «Новий курс».

www.newroute.org.ua

info@newroute.org.ua

23.06.2025

Відповідальний секретар, Тетяна КУЧИНА

СЕРТИФІКАТ

A/2025/10/007

Калацький Богдан Сергійович

Підтверджується:

- участь у науково-практичній конференції «Новітні технології сучасного суспільства», 21-23 червня 2025 року.
- публікація у науковому періодичному виданні Науковий журнал «Advanced top technology» № 10, ISSN 3041-1998, DOI: 10.61718/att
- підвищення кваліфікації шляхом індивідуальної форми самоосвіти та неформальної освіти.

*Досягнуті результати підвищення кваліфікації:
розвиток загальних та спеціальних компетентностей
з метою забезпечення якості освіти та професійного розвитку.*

Форма участі: інституційна.

Обсяг: 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Харків, Україна.

Національна академія наук і мистецтв України.

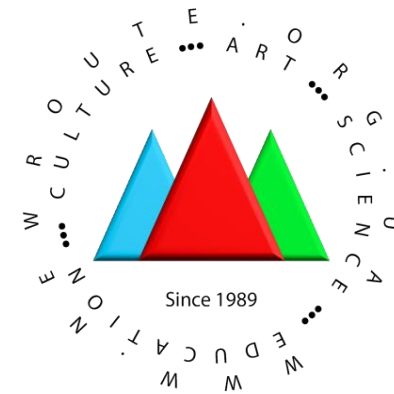
Наукова установа СГ НТМ «Новий курс».

www.newroute.org.ua

info@newroute.org.ua

23.06.2025

Відповідальний секретар, Тетяна КУЧИНА

СЕРТИФІКАТ

A/2025/10/008

Ковальчук Олександр Андрійович

Підтверджується:

- участь у науково-практичній конференції «Новітні технології сучасного суспільства», 21-23 червня 2025 року.
- публікація у науковому періодичному виданні Науковий журнал «Advanced top technology» № 10, ISSN 3041-1998, DOI: 10.61718/att
- підвищення кваліфікації шляхом індивідуальної форми самоосвіти та неформальної освіти.

*Досягнуті результати підвищення кваліфікації:
розвиток загальних та спеціальних компетентностей
з метою забезпечення якості освіти та професійного розвитку.*

Форма участі: інституційна.

Обсяг: 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Харків, Україна.

Національна академія наук і мистецтв України.

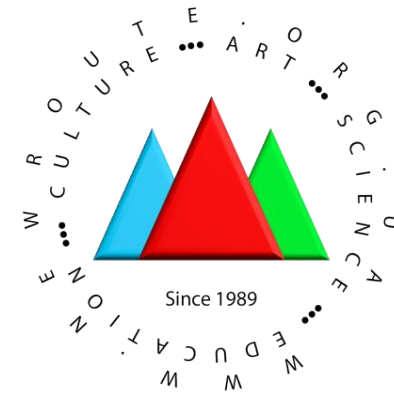
Наукова установа СГ НТМ «Новий курс».

www.newroute.org.ua

info@newroute.org.ua

23.06.2025

Відповідальний секретар, Тетяна КУЧИНА

СЕРТИФІКАТ

A/2025/10/009

Лисенко Ірина Анатоліївна

Підтверджується:

- участь у науково-практичній конференції «Новітні технології сучасного суспільства», 21-23 червня 2025 року.
- публікація у науковому періодичному виданні Науковий журнал «Advanced top technology» № 10, ISSN 3041-1998, DOI: 10.61718/att
- підвищення кваліфікації шляхом індивідуальної форми самоосвіти та неформальної освіти.

*Досягнуті результати підвищення кваліфікації:
розвиток загальних та спеціальних компетентностей
з метою забезпечення якості освіти та професійного розвитку.*

Форма участі: інституційна.

Обсяг: 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Харків, Україна.

Національна академія наук і мистецтв України.

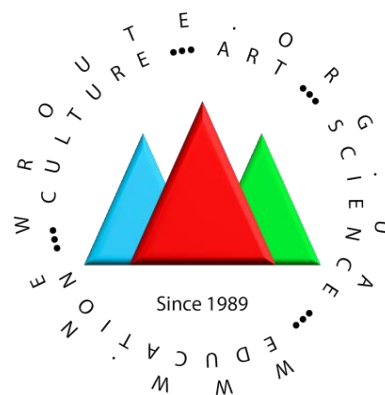
Наукова установа СГ НТМ «Новий курс».

www.newroute.org.ua

info@newroute.org.ua

23.06.2025

Відповідальний секретар, Тетяна КУЧИНА

СЕРТИФІКАТ

A/2025/10/010

Опанасенко С. І.

Підтверджується:

- участь у науково-практичній конференції «Новітні технології сучасного суспільства», 21-23 червня 2025 року.
- публікація у науковому періодичному виданні Науковий журнал «Advanced top technology» № 10, ISSN 3041-1998, DOI: 10.61718/att
- підвищення кваліфікації шляхом індивідуальної форми самоосвіти та неформальної освіти.

*Досягнуті результати підвищення кваліфікації:
розвиток загальних та спеціальних компетентностей
з метою забезпечення якості освіти та професійного розвитку.*

Форма участі: інституційна.

Обсяг: 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Харків, Україна.

Національна академія наук і мистецтв України.

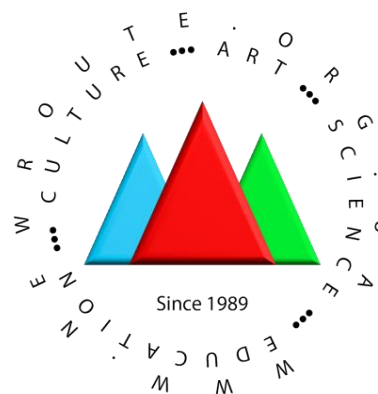
Наукова установа СГ НТМ «Новий курс».

www.newroute.org.ua

info@newroute.org.ua

23.06.2025

Відповідальний секретар, Тетяна КУЧИНА

СЕРТИФІКАТ

A/2025/10/011

Опаріна Аліна

Підтверджується:

- участь у науково-практичній конференції «Новітні технології сучасного суспільства», 21-23 червня 2025 року.
- публікація у науковому періодичному виданні Науковий журнал «Advanced top technology» № 10, ISSN 3041-1998, DOI: 10.61718/att
- підвищення кваліфікації шляхом індивідуальної форми самоосвіти та неформальної освіти.

*Досягнуті результати підвищення кваліфікації:
розвиток загальних та спеціальних компетентностей
з метою забезпечення якості освіти та професійного розвитку.*

Форма участі: інституційна.

Обсяг: 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Харків, Україна.

Національна академія наук і мистецтв України.

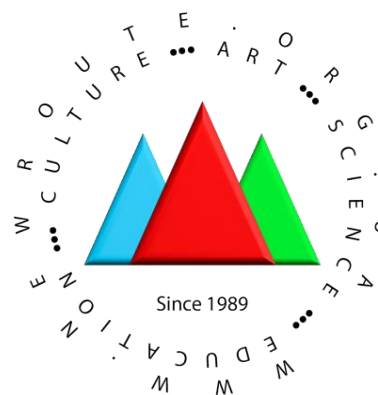
Наукова установа СГ НТМ «Новий курс».

www.newroute.org.ua

info@newroute.org.ua

23.06.2025

Відповідальний секретар, Тетяна КУЧИНА

СЕРТИФІКАТ

A/2025/10/012

Плецан Христина Василівна

Підтверджується:

- участь у науково-практичній конференції «Новітні технології сучасного суспільства», 21-23 червня 2025 року.
- публікація у науковому періодичному виданні Науковий журнал «Advanced top technology» № 10, ISSN 3041-1998, DOI: 10.61718/att
- підвищення кваліфікації шляхом індивідуальної форми самоосвіти та неформальної освіти.

*Досягнуті результати підвищення кваліфікації:
розвиток загальних та спеціальних компетентностей
з метою забезпечення якості освіти та професійного розвитку.*

Форма участі: інституційна.

Обсяг: 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Харків, Україна.

Національна академія наук і мистецтв України.

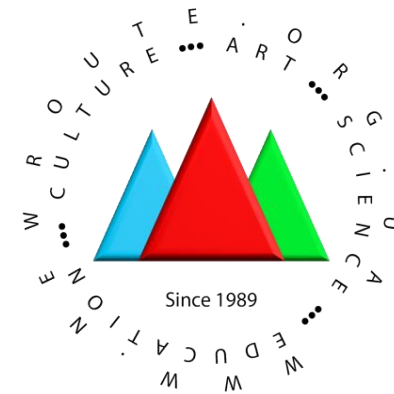
Наукова установа СГ НТМ «Новий курс».

www.newroute.org.ua

info@newroute.org.ua

23.06.2025

Відповідальний секретар, Тетяна КУЧИНА

Лук

СЕРТИФІКАТ

A/2025/10/013

Плецан Христина Василівна

Підтверджується:

- участь у науково-практичній конференції «Новітні технології сучасного суспільства», 21-23 червня 2025 року.
- публікація у науковому періодичному виданні Науковий журнал «Advanced top technology» № 10, ISSN 3041-1998, DOI: 10.61718/att
- підвищення кваліфікації шляхом індивідуальної форми самоосвіти та неформальної освіти.

*Досягнуті результати підвищення кваліфікації:
розвиток загальних та спеціальних компетентностей
з метою забезпечення якості освіти та професійного розвитку.*

Форма участі: інституційна.

Обсяг: 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Харків, Україна.

Національна академія наук і мистецтв України.

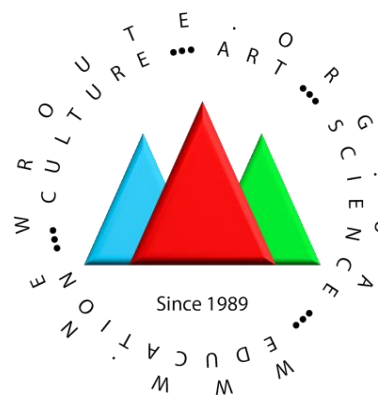
Наукова установа СГ НТМ «Новий курс».

www.newroute.org.ua

info@newroute.org.ua

23.06.2025

Відповідальний секретар, Тетяна КУЧИНА

СЕРТИФІКАТ

A/2025/10/014

Плецан Христина Василівна

Підтверджується:

- участь у науково-практичній конференції «Новітні технології сучасного суспільства», 21-23 червня 2025 року.
- публікація у науковому періодичному виданні Науковий журнал «Advanced top technology» № 10, ISSN 3041-1998, DOI: 10.61718/att
- підвищення кваліфікації шляхом індивідуальної форми самоосвіти та неформальної освіти.

*Досягнуті результати підвищення кваліфікації:
розвиток загальних та спеціальних компетентностей
з метою забезпечення якості освіти та професійного розвитку.*

Форма участі: інституційна.

Обсяг: 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Харків, Україна.

Національна академія наук і мистецтв України.

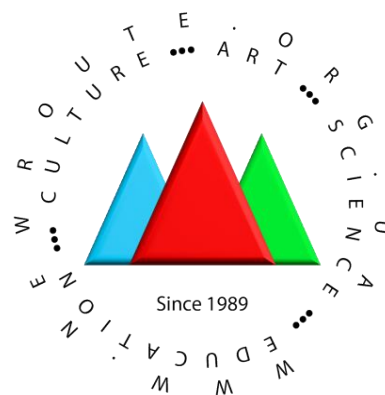
Наукова установа СГ НТМ «Новий курс».

www.newroute.org.ua

info@newroute.org.ua

23.06.2025

Відповідальний секретар, Тетяна КУЧИНА

СЕРТИФІКАТ

A/2025/10/015

Плецан Христина Василівна

Підтверджується:

- участь у науково-практичній конференції «Новітні технології сучасного суспільства», 21-23 червня 2025 року.
- публікація у науковому періодичному виданні Науковий журнал «Advanced top technology» № 10, ISSN 3041-1998, DOI: 10.61718/att
- підвищення кваліфікації шляхом індивідуальної форми самоосвіти та неформальної освіти.

*Досягнуті результати підвищення кваліфікації:
розвиток загальних та спеціальних компетентностей
з метою забезпечення якості освіти та професійного розвитку.*

Форма участі: інституційна.

Обсяг: 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Харків, Україна.

Національна академія наук і мистецтв України.

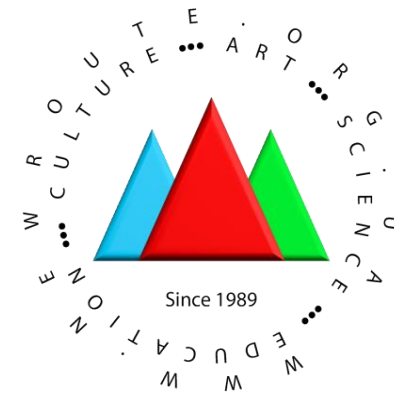
Наукова установа СГ НТМ «Новий курс».

www.newroute.org.ua

info@newroute.org.ua

23.06.2025

Відповідальний секретар, Тетяна КУЧИНА

Лук

СЕРТИФІКАТ

A/2025/10/016

Плецан Христина Василівна

Підтверджується:

- участь у науково-практичній конференції «Новітні технології сучасного суспільства», 21-23 червня 2025 року.
- публікація у науковому періодичному виданні Науковий журнал «Advanced top technology» № 10, ISSN 3041-1998, DOI: 10.61718/att
- підвищення кваліфікації шляхом індивідуальної форми самоосвіти та неформальної освіти.

*Досягнуті результати підвищення кваліфікації:
розвиток загальних та спеціальних компетентностей
з метою забезпечення якості освіти та професійного розвитку.*

Форма участі: інституційна.

Обсяг: 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Харків, Україна.

Національна академія наук і мистецтв України.

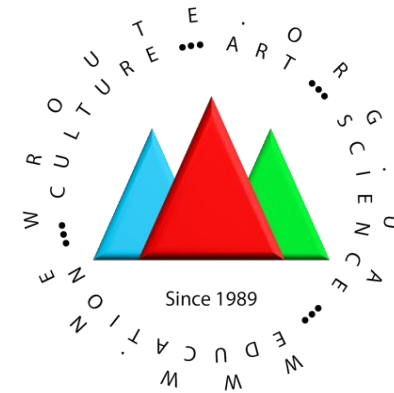
Наукова установа СГ НТМ «Новий курс».

www.newroute.org.ua

info@newroute.org.ua

23.06.2025

Відповідальний секретар, Тетяна КУЧИНА

Лук

СЕРТИФІКАТ

A/2025/10/017

Свинарчук Тетяна Вадимівна

Підтверджується:

- участь у науково-практичній конференції «Новітні технології сучасного суспільства», 21-23 червня 2025 року.
- публікація у науковому періодичному виданні Науковий журнал «Advanced top technology» № 10, ISSN 3041-1998, DOI: 10.61718/att
- підвищення кваліфікації шляхом індивідуальної форми самоосвіти та неформальної освіти.

*Досягнуті результати підвищення кваліфікації:
розвиток загальних та спеціальних компетентностей
з метою забезпечення якості освіти та професійного розвитку.*

Форма участі: інституційна.

Обсяг: 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Харків, Україна.

Національна академія наук і мистецтв України.

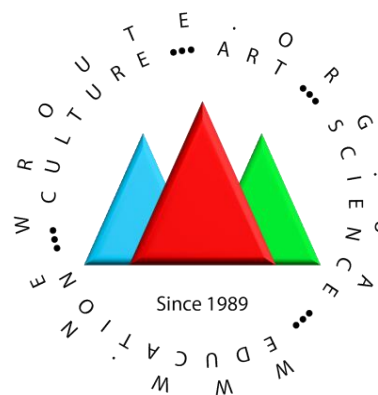
Наукова установа СГ НТМ «Новий курс».

www.newroute.org.ua

info@newroute.org.ua

23.06.2025

Відповідальний секретар, Тетяна КУЧИНА

СЕРТИФІКАТ

A/2025/10/018

Стефанія Рибак

Підтверджується:

- участь у науково-практичній конференції «Новітні технології сучасного суспільства», 21-23 червня 2025 року.
- публікація у науковому періодичному виданні Науковий журнал «Advanced top technology» № 10, ISSN 3041-1998, DOI: 10.61718/att
- підвищення кваліфікації шляхом індивідуальної форми самоосвіти та неформальної освіти.

*Досягнуті результати підвищення кваліфікації:
розвиток загальних та спеціальних компетентностей
з метою забезпечення якості освіти та професійного розвитку.*

Форма участі: інституційна.

Обсяг: 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Харків, Україна.

Національна академія наук і мистецтв України.

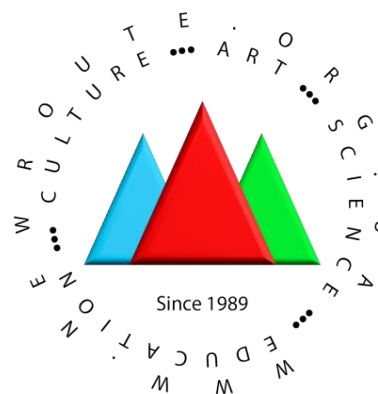
Наукова установа СГ НТМ «Новий курс».

www.newroute.org.ua

info@newroute.org.ua

23.06.2025

Відповідальний секретар, Тетяна КУЧИНА

СЕРТИФІКАТ

A/2025/10/019

Тетяна Янкова

Підтверджується:

- участь у науково-практичній конференції «Новітні технології сучасного суспільства», 21-23 червня 2025 року.
- публікація у науковому періодичному виданні Науковий журнал «Advanced top technology» № 10, ISSN 3041-1998, DOI: 10.61718/att
- підвищення кваліфікації шляхом індивідуальної форми самоосвіти та неформальної освіти.

*Досягнуті результати підвищення кваліфікації:
розвиток загальних та спеціальних компетентностей
з метою забезпечення якості освіти та професійного розвитку.*

Форма участі: інституційна.

Обсяг: 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Харків, Україна.

Національна академія наук і мистецтв України.

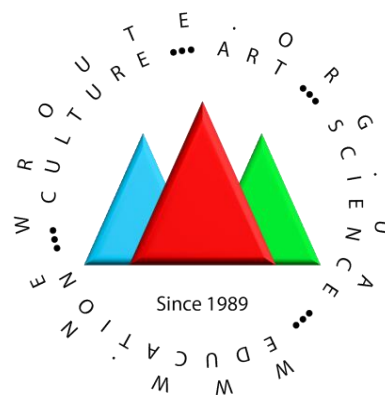
Наукова установа СГ НТМ «Новий курс».

www.newroute.org.ua

info@newroute.org.ua

23.06.2025

Відповідальний секретар, Тетяна КУЧИНА

СЕРТИФІКАТ

A/2025/10/020

Устименко Дмитро Олександрович

Підтверджується:

- участь у науково-практичній конференції «Новітні технології сучасного суспільства», 21-23 червня 2025 року.
- публікація у науковому періодичному виданні Науковий журнал «Advanced top technology» № 10, ISSN 3041-1998, DOI: 10.61718/att
- підвищення кваліфікації шляхом індивідуальної форми самоосвіти та неформальної освіти.

*Досягнуті результати підвищення кваліфікації:
розвиток загальних та спеціальних компетентностей
з метою забезпечення якості освіти та професійного розвитку.*

Форма участі: інституційна.

Обсяг: 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Харків, Україна.

Національна академія наук і мистецтв України.

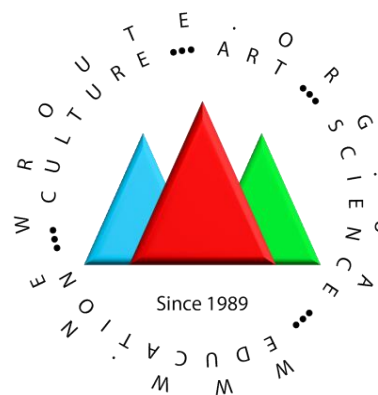
Наукова установа СГ НТМ «Новий курс».

www.newroute.org.ua

info@newroute.org.ua

23.06.2025

Відповідальний секретар, Тетяна КУЧИНА

СЕРТИФІКАТ

A/2025/10/021

Цевух Андрій Ігорович

Підтверджується:

- участь у науково-практичній конференції «Новітні технології сучасного суспільства», 21-23 червня 2025 року.
- публікація у науковому періодичному виданні Науковий журнал «Advanced top technology» № 10, ISSN 3041-1998, DOI: 10.61718/att
- підвищення кваліфікації шляхом індивідуальної форми самоосвіти та неформальної освіти.

*Досягнуті результати підвищення кваліфікації:
розвиток загальних та спеціальних компетентностей
з метою забезпечення якості освіти та професійного розвитку.*

Форма участі: інституційна.

Обсяг: 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Харків, Україна.

Національна академія наук і мистецтв України.

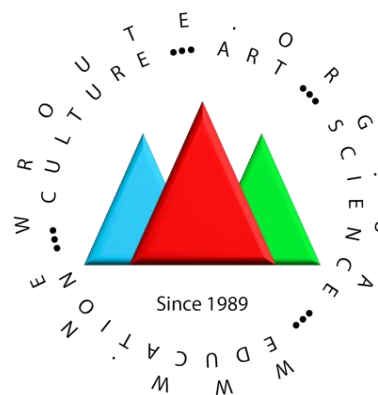
Наукова установа СГ НТМ «Новий курс».

www.newroute.org.ua

info@newroute.org.ua

23.06.2025

Відповідальний секретар, Тетяна КУЧИНА

СЕРТИФІКАТ

A/2025/10/022

Юлія Боруцька

Підтверджується:

- участь у науково-практичній конференції «Новітні технології сучасного суспільства», 21-23 червня 2025 року.
- публікація у науковому періодичному виданні Науковий журнал «Advanced top technology» № 10, ISSN 3041-1998, DOI: 10.61718/att
- підвищення кваліфікації шляхом індивідуальної форми самоосвіти та неформальної освіти.

*Досягнуті результати підвищення кваліфікації:
розвиток загальних та спеціальних компетентностей
з метою забезпечення якості освіти та професійного розвитку.*

Форма участі: інституційна.

Обсяг: 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Харків, Україна.

Національна академія наук і мистецтв України.

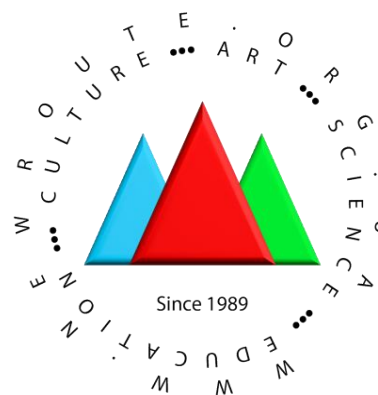
Наукова установа СГ НТМ «Новий курс».

www.newroute.org.ua

info@newroute.org.ua

23.06.2025

Відповідальний секретар, Тетяна КУЧИНА

СЕРТИФІКАТ

A/2025/10/023

Якубовський Юрій Андрійович

Підтверджується:

- участь у науково-практичній конференції «Новітні технології сучасного суспільства», 21-23 червня 2025 року.
- публікація у науковому періодичному виданні Науковий журнал «Advanced top technology» № 10, ISSN 3041-1998, DOI: 10.61718/att
- підвищення кваліфікації шляхом індивідуальної форми самоосвіти та неформальної освіти.

*Досягнуті результати підвищення кваліфікації:
розвиток загальних та спеціальних компетентностей
з метою забезпечення якості освіти та професійного розвитку.*

Форма участі: інституційна.

Обсяг: 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Харків, Україна.

Національна академія наук і мистецтв України.

Наукова установа СГ НТМ «Новий курс».

www.newroute.org.ua

info@newroute.org.ua

23.06.2025

Відповідальний секретар, Тетяна КУЧИНА

